

MAGYAR CEMENT MÉSZ- ÉS CEMENTIPARI KFT.

2531 Tokod, Kossuth Lajos út 132. ■ Telefon: +36(30) 949-1502 ■ Fax: +36(1) 305-4029

A HEJŐCSABAI CEMENT- ÉS MÉSZIPARI Rt. 56,99 %-OS TÖBBSÉGIMAGYAR TULAJDONÁNAK TÖRTÉNETE

**Összeállította
a Magyar Cement Kft.**

**Budapest, Zürich
2007. február**

TARTALOMJEGYZÉK

I. ELŐZMÉNYEK.....	3
II. MAGYAR CEMENT KFT. 1994. AUGUSZTUS 8-TÓL 56,99 %-OS TÖBBSÉGI TULAJDONOSA A HEJŐCSABAI CEMENT- ÉS MÉSZIPARI RT-NEK.....	11
1. 1994. AUGUSZTUS 8-TÓL MAGYAR CEMENT KFT. A HCM RT. TÖBBSÉGI TULAJDONOSA.....	11
1.1. Az adásvételi szerződés.....	11
1.2. Kölcsön és Óvadéki Szerződések.....	11
1.3. Az adásvételi szerződés teljesülése.....	12
2. HOLCIM NAGY RÉSZVÉNYSZERZÉSI TRANZAKCIÓJÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE.....	12
2.1. Holcim keresettel támadja a Magyar Cement Kft. – ÁVÜ adásvételi szerződést.....	12
2.2. Holcim megakadályozza Magyar Cement Kft. részvénytulajdonosi jogainak gyakorlását.....	12
2.3. Holcim támadja Magyar Cement Kft. részvénytulajdonosi jogát.....	14
2.4. Holcim támadja Magyar Cement Kft. ingatlan és eszköz tulajdonosi jogát.....	15
„Az eszköz per”.....	15
2.5. Holcim sajtókampánya, a magyar üzlettársak erkölcsi lejáratása.....	16
2.6. Holcim félrevezeti a HCM Rt. dolgozóit.....	17
2.7. „A Magyar Nemzeti Bank állásfoglalása”.....	18
2.8. A hitelt nyújtó bank helyzete.....	18
3. A NAGY RÉSZVÉNYSZERZÉSI TRANZAKCIÓ.....	21
3.1. A hitelkövetelés vásárlás.....	22
3.2. A részvények őrzési jogának átruházása.....	23
3.3. A hitelszerződések felmondása.....	24
3.4. A részvények piaci értékesítése.....	24
3.5. Igazságszolgáltatás.....	26
3.5.1. Engedményezés és felmondás jogszerűsége „Részvény per I.”.....	26
3.5.2. Részvények pánikszzerű eltüntetése.....	26
3.5.3. HCM Rt. cégjogi értelemben működésképtelenné válása.....	26
3.5.4. Ügyvédek főszerepben „Részvény per II.”.....	27
3.5.5. HCM Rt. cégjogi értelemben ismét működőképes.....	27
3.5.6. A „részvény per” újra indítása.....	28
3.5.7. „Kálmán J. és a Magyar Cement Kft. szerződésszegése”.....	28
3.5.8. „Megegyezési tárgyalások”.....	29
3.5.9. A „részvény per” jogerős bírósági ítélete.....	29
3.5.10. Sikkasztás, csalás és fedezetelvonás.....	31
3.5.11. „Finíta la comedia á lá Schmidheiny-Soiron”.....	33
4. A TÖRTÉNETI LEÍRÁSBAN FOGLALTAKRA ALAPOZOTT SZEMÉLYISÉGI JOG MEGSÉRTÉSE MIATT LEFOLYTATOTT BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSOK.....	34
4.1. Dr. Oppenheim Klára keresete.....	34
4.2. Holcim konzern keresete.....	34
5. TÁRGYMUTATÓ.....	35

I. ELŐZMÉNYEK

1986. május 29-én 15 magyar magánszemély - a Budapesti Műszaki Egyetem Kémiai Technológia Tanszékének oktatói és kutatói néhány kiemelkedő ipari szakemberrel közösen - megalapította a Környezetvédelmi Kft-t (továbbiakban Kv.Kft.) elsősorban az alapítók szűkebb szakmai profiljába illeszkedő veszélyeshulladék ártalmatlanítási technológiák (köztük cementgyári hulladékégetés) ipari bevezetésének elősegítésére.

1988. november 1-én a Magyar Állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló Cement és Mészművek (CEMÜ) az 1875. évi XXXVII. törvény alapján új, önálló társaságként megalapította a Hejőcsabai Cement- és Mészipari Rt-t (HCM Rt). Az alapítói jegyzett tőke (1.553.500.000,-Ft.) részeként

- gépeket, berendezéseket és járműveket összesen	869.530.000.-Ft
- befejezetlen beruházásokat összesen	14.413.000.-Ft
- készleteket (vásárolt és saját) összesen	400.522.000.-Ft
- munkavállalói tartozásokat összesen	16.741.000.-Ft
- és más társaságban levő részvényeket	1.000.000.-Ft

összesen 1.381.100.000,-Ft értékben apportált „eszközöket”.

A cementgyár működéséhez szükséges vagyon nagyobbik, bruttó nyilvántartási értéken 62,1 %-ot kitevő része továbbra is a Magyar Állam tulajdonában és a CEMÜ kezelésében maradt. Ezek együttes megnevezésére félreérthető módon szintén az „eszközök” szót vezették be, holott ezek a részvénytársaság tulajdonába került ingóságokkal szemben döntően a termeléshez szükséges földterületi ingatlanok, épületek és építmények:

- ingatlanok (épületek, építmények és földterületek) összesen	1.617.154.000.-Ft
- gépek és berendezések összesen	640.444.000.-Ft
- és jóléti állóeszközök összesen	2.627.000.-Ft

mindösszesen 2.260.225.000.-Ft. Ezeket a CEMÜ 1988. november 1-én 5 éves bérleti szerződéssel bérbe adta a részvénytársaságnak. Az eredeti bérleti szerződés szerint „*bérlő a bérlet tárgyát képező állóeszközöket idegen tulajdonú állóeszközként köteles nyilvántartani*”. „*A bérlet lejárta után a gépek-berendezések térítés nélkül a bérlő tulajdonába kerülnek.*” „*Az ingatlanok ... rendezési módjáról felek a bérleti szerződés lejáratát megelőzően 1993. szeptember 30-ig megállapodnak.*” „*A szerződés módosul, ha a bérelt állóeszközöket ... bármely okból harmadik személynek át kell adni.*”

Megjegyzés: az összeállításban

- „Holcim” megnevezés alatt szerepelnek a Schmidheiny család által alapított, svájci székhelyű Holcim Ltd., a világ egyik legnagyobb multinacionális cementgyártója és annak jogelődjei, valamint 100%-os leányvállalatai
- „Erste Bank” megnevezés alatt szerepelnek annak jogelődjei is (Mezőbank és Agrobank)
- „Magyar Cement Kft.” elnevezés alatt szerepelnek annak jogelődjei is, vagyis a Kv.Kft. magyar magánszemély tulajdonosai által alapított hat kft. (Holcim szóhasználata szerint „Kálmán-konzorcium”)

1989. november 3-án Holcim az egyik társaságán keresztül megvásárolta a HCM Rt. üzletrészenek 1/3-át, egy másikkal pedig megvásároltatott további 1 db. részvényt. Egyúttal elővásárlási jogot kapott a még állami tulajdonú részvények későbbi megvásárlásához. Az egy darab részvénynek azért van különös jelentősége, mert az 1989. január 1-től hatályos Gazdasági Társaságokról Szóló Törvény 327. §. (1). tiltotta a külföldiek többségi tulajdonában lévő részvénytársaságok többségi tulajdonszerzését más részvénytársaságokban. A HCM Rt. alapító okiratának 2.2. pontja ugyanakkor kimondja, hogy a közgyűlésen „minden részvény egy szavazatot jelent, de a kibocsátott részvények 1/3-ánál több szavazattal egyetlen részvényes sem rendelkezhet.” A Magyar Állam tulajdonához kötődő szavazati jog ezáltal egy szavazattal kevesebb lett Holciménál annak ellenére, hogy Magyar Állam tulajdonában volt a HCM Rt. részvénytöbbsége. A magyar cementipar vezetői ezzel lemondtak a törvény által az állam számára megkövetelt többségi tulajdonosi jogról. Erre az önmagában semmivel nem indokolható nagyvonalúságra minden bizonnyal magyarázatot kaphatnánk abból a máig nyilvánosságra nem került titkos háttér megállapodásból, amely lényegében meghatározta a magyar cementipar sorsát. Ebben többek között az egyes gyárak piaci részesedését, a béalapátfalvi cementgyár bezárását, valamint a cementipari vezetők és a külföldi tulajdonosok hosszú távú érdekeit rögzítették. Az egyes gyárak vezetői vállalták, hogy a még állami tulajdonban maradt cementgyári vagyont megvásárláshoz szükséges pénzt a gyárak maguk biztosítják a külföldieknek. Összegezve: a cementipar vezetői a gyárak részvényeinek egy kisebbségi hányadával együtt a gyárak irányítási pozícióját azonnal átadták Schmidheiny úréknak, a magyar cementipar teljes vagyónak állami tulajdonban maradt részét pedig ingyen odaigérték a külföldieknek*. Ez a Lábatlani Cementipari Kft. esetében valósult meg a legátlátszóbban, amikor is maga az adásvétel tárgyát képező gyár vett fel kölcsönt kötvénykibocsátás formájában, majd a pénzt átadta Schmidheiny úréknak, hogy azok kifizessék vele az állami tulajdonú részvények és más vagyonelemek vételárát az Állami Vagyonügynökségnek (ÁVÜ). Ennek kapcsán híresült el Schmidheiny úr mondása, miszerint Magyarországon olcsóbban lehetett vásárolni egy cementgyárat, mint Zürichben egy trafikot. Igaz lett volna ez a mondás a Hejőcsabai Cementgyár esetére is, ha Holcim következetesen a fenti megállapodásokhoz tartotta volna magát. Az 1/3-os tulajdonrész megvásárlásával Schmidheiny úrék fenti számadatokkal számolva a termeléshez szükséges vagyonnak csupán a részvénytársaságba apportként bevitt 37,9 % eszközvagyonnak az 1/3-át, vagyis a teljes termeléshez szükséges vagyonnak mindössze 12,9 %-át vásárolták meg, a többit ingyen kapták volna. A könyv szerinti, számviteli érték azonban nem reális vagyoneérték, így a fent megadott számadatok abszolút értékei és arányai is nagy mértékben elfedik a spontán privatizáció néven folyt vagyonátjátszás mértékét. Ennek szemléltetésére tekintsük például az ajándékozási csomagba került (a gyár által bérleti jogviszonyban használt) eszközvagyont egy elemét, a földterületi ingatlanokat. Ezeknek a fenti arányszám számításánál figyelembe vett könyv szerinti értéke 10.196.000 Ft., míg 1995-ben, a reális piaci értéknek tekinthető, az átírási illeték kiszabásának alapjául hatóságilag megállapított forgalmi értéke ennek több mint 150 szerese, 1.654.061.000 Ft. volt.

A megállapodások eredményeként érdekazonosság alakult ki a külföldi tulajdonosok és a cementgyárak vezetői között abban, hogy a még állami tulajdonban maradt vagyont minél olcsóbban tudják megszerezni. A vételár csökkentése érdekében a cementgyárak

* Az üzlet létrejöttében kezdeményező és meghatározó szerepe volt Gilly G. Jánosnak, Magyarország svájci tiszteletbeli konzuljának, aki megfelelő információkkal rendelkezett a spontán privatizációt és a rendszerváltást irányító - elemzők szerint a titkosszolgálatok által ellenőrzött - körökből. A rendszerváltást követően – alig egy év múlva – Andreas Pestalozzi, Holcim európai igazgatója nem tartott igényt tovább a közreműködésére, tanácsadói szerződését felmondta.

kitűnően felkészült, professzionális vezetői meggyőzően kommunikálták az ágazat válságát. A HCM Rt. pl. nem fizette az állami tulajdonú eszközök után az esedékes bérleti díjat a CEMÜ-nek, helyette 1992 elejére veszteséget, „csődhelyzet előtti állapotot” jelzett, miközben a helyzet további romlását, jó esetben stagnálását prognosztizálta. „A privatizációs árszintre gyakorolt negatív hatásokon túlmenően jelenleg már a működőképességet is megkérdőjelező mértékű pénzügyi problémák alakultak ki a Hejőcsabai Cement- és Mészipari Rt-nél ...” tájékoztatta a vagyoneértékesítésért felelős ÁVÜ vezetőjét Koltai Imre a CEMÜ vezérigazgatója. A reális helyzetlátáshoz azonban nem szabad megfeledkezni arról, hogy az önálló gazdasági társaságokként működő cementgyárak a rendszerváltást követően piacgazdasági szabályok között, tulajdonosi szerkezetükből következően monopol helyzetben voltak, vagyis igen tág határok között maguk dönthettek arról, hogy mekkora nyereséget – hol és hogyan - realizálnak. Holcim Svájcból Magyarországra helyezett képviselője (Walter Vögeli) nem értette a folyamatok lényegét, elsőként ült fel a cementgyárak vészjelzéseinek és jelentéseivel félretájékoztatta a svájci döntéshozókat is. Ez szerepet játszott Holcim koncepcióváltásában, aminek eredményeként már szabadulni szeretett volna a Dunától Keletre levő cementgyárakban a további részesedések megszerzésére vállalt kötelezettségétől és inkább a befektetett pénzének visszaszerzésére törekedett.

Holcimnak - mint a HCM Rt. részvényesének - az 1992. LIV. törvény 76. §. (4).^{*} alapján lehetősége nyílt pályázaton kívül, a versenyeztetési szabályok mellőzésével, a Magyar Állam tulajdonosi jogainak képviseletére létrehozott Állami Vagyonügynökséggel folytatott közvetlen tárgyalások útján megvásárolni a maradék állami vagyont (többségi részvényeket és bérelt eszközöket). Holcim ajánlatát azonban az ÁVÜ megalázóan alacsonynak találta és nem fogadta el. A tárgyalások azzal zárultak, hogy elfogadható ajánlat híján az ÁVÜ nyilvános pályázaton értékesíti a cementgyári vagyont és írásban rögzítették azt a vételárat – a részvények névértéke -, amely fölött Holcim nem vesz részt a további privatizációban: „efölötti vételi szándék esetén lemond az 1989. november 3-i szerződés szerinti elővásárlási jogáról, és a HCM Rt-ben meglévő részvényeit is eladja a vevőnek”, volt olvasható az 1992-es privatizációs pályázati kiírásban. Ezzel Holcim gyakorlatilag lemondott a fenti 3. pontban hivatkozott szerződésekkel megszerzett egyik sarkalatos előjogáról, az állami tulajdonú részvények értékesítéséhez (privatizációjához) fűződő elővásárlási jogáról. Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az elővásárlási jog nem terjedt ki az állam képviseletében eljáró szervezet (CEMÜ, ÁVÜ) által már értékesített részvényekre, amelyek névértéken való visszavásárlására vagy értékesítésére egyébként ÁVÜ-nek rendelkezési, illetve vevőkijelölési joga volt (Ehhez kapcsolódóan lásd. II. 1.3. pontot és az Adásvételi Szerződés ott hivatkozott 3.1. pontját.).

1992. március 6-án Holcim 25 % üzletrészt vásárolt a Kv.Kft-ben. (Ezzel egy időben a német Lobbe Rt. is vásárolt 25 % üzletrészt. Így a magyarok tulajdonában 50 % üzletrész maradt.)

1993. december 31-ei fordulónappal az ÁVÜ elvonta a HCM Rt. által a CEMÜ-től bérelt eszközöket (I. 2. pont). HCM Rt. és a bérleti szerződésben CEMÜ helyére lépő ÁVÜ 1994. március 3-án "a Holderbank (Holcim) képviselőjével történt egyeztetés alapján" új bérleti szerződést kötöttek. Ebben a korábbi szerződésben elfogadottaktól többek között eltértek abban is, hogy a bérelt eszközök (többségében ingatlanok) később sem kerülnek a HCM Rt. tulajdonába, hanem azokat az ÁVÜ a többségi részvényekkel együtt harmadik személy

^{*} Nincs hozzáférhető információ arról, hogy a spontán privatizáció haszonélvezőinek milyen szerepe volt a törvénycikk megszületésében.

részére értékesíti. „A bérleti szerződés utolsó hónapja az a hónap, amelyben a Bérbeadó (ÁVÜ) a Bérelő (HCM Rt.) gazdasági társaságban meglévő részvényei és a jelen Megállapodás által érintett eszközök privatizációjára vonatkozóan harmadik személlyel érvényes szerződést köt.” Holcim ennek elfogadásával önként lemondott a fenti 3. pontban hivatkozott szerződésekből származó másik, a bérelt gépek és berendezések megszerzésére és a bérelt ingatlanok további sorsára vonatkozó tárgyalási előjogáról.

1994. február 7-én a Kv.Kft. ügyvezetője, a társaság magyar, svájci és német tulajdonosai, a magyar üzlettársak kizárólagos tulajdonában álló Magyar Cement Kft. képviselője, valamint Kálmán János, mint magánszemély Shareholder's Agreement elnevezéssel üzlettársi szerződést kötöttek. Megállapodtak abban, hogy – többek között az alábbiak szerint - együttműködnek az ÁVÜ által értékesítésre kínált hejőcsabai cementgyári vagyont megvásárlásában:

a Kv.Kft. támogatja, hogy a Magyar Cement Kft. „a február 28-ai beadásra előkészített ajánlattal” megpályázza és megvásárolja az Állami Vagyonügynökség (ÁVÜ) által eladásra kínált Hejőcsabai Cement- és Mészipari Rt. többségi részvényt, a gyár által alapítása óta bérleti jogviszonyban használt bányákat, földterületi ingatlanokat, épületeket, építményeket és termelő berendezéseket (eszközöket), valamint a gyár által kibocsátott kötvényeket

a Magyar Cement Kft. a magyar magánszemélyek privatizációban való részvételét támogató ún. E-hitelt és a Kv.Kft. által biztosított kölcsönt használ a vásárláshoz

a Magyar Cement Kft. az E-hitel visszafizetését követően (15 év múlva) a megvásárolt cementgyári vagyonnal együtt beolvad a Kv.Kft.-be. A Kv.Kft. tulajdonosainak a Társaság fejlesztéséhez, gazdagodásához való arányos hozzájárulása elvének érvényesítése érdekében Holcim és Lobbe 2,2-2,2 millió CHF kockázati hitelt nyújt a Kv.Kft.-nek az E-hitelhez hasonló, kedvező feltételekkel

a Magyar Cement Kft. aláveti magát a Kv.Kft. taggyűlése által hozott határozatoknak

a HCM Rt. irányító szerveibe a Magyar Cement Kft.-n keresztül a Kv.Kft. tulajdonosi struktúrájának megfelelő arányában delegálnak képviselőket

a HCM Rt. igazgatóságának elnöke Kálmán János lesz

„Minden (HCM Rt.) részvény eladásával kapcsolatos kérdés a Kv.Kft. kizárólagos hatáskörébe tartozik. Bármely cementgyári részvény eladása csak a Kv.Kft. taggyűlésének egyhangú határozata esetén lehetséges, illetve érvényes.” (Shareholder's Agreement 6. illetve 6.1. pontja)

„Minden a felek közötti korábbi szóbeli vagy írásos megállapodás, ami az itt leírtakkal nincs összhangban érvényét veszíti ennek a megállapodásnak az aláírásával. Ez a megállapodás csak egyhangú, minden eredeti aláíró fél által aláírt dokumentummal módosítható.” (Shareholder's Agreement 14. és 15. pontja).

Ezzel a szerződéssel Holcim lemondott a HCM Rt. privatizáció utáni irányításáról és fentiekkel együtt az 1989. november 3-ai szerződéssel és háttér megállapodással biztosított valamennyi előjogáról. A szerződés aláírása előtt Holcim svájci Igazgatósága határozatban hagyta jóvá a koncepcióváltást. Andreas Pestalozzi európai igazgató a döntéssel összhangban csak azt követően járult hozzá a szerződés aláírásához, hogy előbb a HCM Rt. belföldi cementpiaci részesedését külön szerződésben rögzítették.

A háttér megállapodások kedvezményezettjei szerzett jogaik teljesülését veszélyeztetve látták, ezért felkérték Gilly urat, járjon el Holcimnál a megállapodásuk teljesítése érdekében. Gilly úr kapcsolatba lépett Hansueli Heével, Andeas Pestalozzi kelet európai helyettesével, akivel hamar átlátták, ha ezt az ügyet jól kezelik, óriási lehetőséget nyújt számukra. Az ukrán bevándorló családi háttérrel rendelkező Hansueli Heé kitűnő fegyverhordozóra talált a Rákosi legszűkebb köréhez tartozó családban felnőtt Prieszol József személyében, aki a magyar érdekeltségek vezetőjeként ekkor lépett Walter Vögeli helyére. Először is Holcim svájci vezetőivel beláttatták, hogy hiba volt letérni az 1989-ben elhatározott útról, Holcimnak nem visszavonulnia, hanem terjeszkednie kell a térségben. Holcimnak a még oly kedvező távlati beruházási lehetőségek ellenére sem szabad beérnie a kis elavult Lábatlani Cementgyárral, meg kell szereznie a HCM Rt-t is. Prieszol József szavaival: „Holcim nem maradhat kasszafúró a bankrablók között”. Javaslatára szerint a HCM Rt. ÁVÜ által értékesítésre felajánlott vagyonelemeinek megvásárlására Holcim a február 7-ei szerződés ellenére is nyújtson be pályázatot. Holcim a magyarországi vezetőinek bevonásával, E-hitel felhasználásával hozzájuthat a teljes cementgyári vagyonhoz és a menedzsment is jól jár. A konstrukció szerint a vételár kifizetéséhez szükséges készpénzt és az önerőt a HCM Rt. biztosítja, a pályázat elnyerése esetén Holcim azonnal többségi részvénytulajdonhoz jut és röviddel az adásvétel után a többi részvény is Holcim tulajdonába megy át. Az értékesítésre kerülő bérelt eszközök (ingatlanok) is Holcim kizárólagos tulajdonába kerülnek.

1994. február 11-én az Agrobank Rt. visszavonhatatlan banki fedezetigazolást adott ki Magyar Cement Kft-nek az 1994. február 28-ai beadásra előkészített ajánlata alapján, a HCM Rt. többségi részvényeinek és más vagyonelemeinek megvásárlásához, a Kv.Kft. által biztosított kölcsön és a Bank által biztosított E-hitel felhasználásával.
1994. február 28-án Holcim (Prieszol Józseffel és társaival konzorciumban) a Shareholder's Agreementben alig néhány nappal korábban vállalt kötelezettségeit megszegve Magyar Cement Kft-vel szemben ellenajánlatot nyújtott be az ÁVÜ-höz a HCM Rt. többségi részvényeinek, bérelt eszközeinek és kötvényeinek megvásárlására.
1994. március 30-án az ÁVÜ bíráló bizottsága a beérkezett pályázatok közül a közel egy milliárd forinttal nagyobb összegű ajánlati ár és jobb üzleti terv alapján egyhangú határozattal a Magyar Cement Kft. ajánlatát fogadta el és javaslatot tett a szerződéskötésre.*
1994. augusztus 8-án a Magyar Cement Kft. és az Állami Vagyonügynökség képviselője aláírta a HCM Rt. fenti 7.1. pontbeli vagyonelemeire vonatkozó adásvételi szerződést.
1994. augusztus 12-én Holcim és Lobbe képviselői a Kv.Kft. képviselőjével (nem a Magyar Cement Kft-vel!) kétoldalú szerződéseket írtak alá a Shareholder's Agreementben megállapodott kölcsönök folyósításáról, az abban leírt feltételekkel a Kv.Kft. részére. A

* 1994. április 23-án Zürichben Holcim európai igazgatója, Andreas Pestalozzi a HCM Rt. magyar irányítását tényként elfogadva a magyar üzlettársak képviselőjének üzleti ajánlatot tett a Bélapátfalvi Cementgyár privatizációjában és a magyarországi cementgyárakban hulladékok és melléktermékek hasznosításában való együttműködésre. A szerződés kiterjesztésének érvényességét a Váci és Beremendi Cementgyárra később a Heidelberger Zement AG. és E. Schwenk Zementwerke KG. tulajdonosi képviselője Walter von Glass személyesen megerősítette.

kölcsönök összege és kamatozása a magyar üzlettársaknak a privatizációban való részvételét elősegítő állami forrású E-hitellel volt arányos, illetve kamata ahhoz volt hasonló.

1994. augusztus 18-án Magyar Cement Kft. és öt másik jogelődje összesen 6 db. E-hitelszerződést kötött az Erste Bank Rt-vel a HCM Rt. többségi részvényeinek és más vagyonelemeinek megvásárlásához szükséges kölcsön folyósításáról.

1994. augusztus 23-án Holcim svájci Igazgatósága - miután úgy döntött, hogy visszatér a HCM Rt-vel kapcsolatos eredeti, 1989-es szándékához (3. pont) – Vietnamba helyezte az 1994. február 7-ei szerződés aláíróját (Bruno Aernét) és a magyar érdekeltségek irányítását Hansueli Heé vette át. Európai igazgatójukat pedig azzal az utasítással küldték Budapestre, hogy közölje magyar üzlettársaival: vagy még aznap aláírják a HCM Rt. irányítását Holcim számára biztosító, általuk előre elkészített szerződéseket, vagy élnie kell elővásárlási jogával. Kv.Kft. ügyvezetője az önmagukban hatálytalan szerződések aláírását választotta.

Holcim és Kv.Kft. vezetői a HCM Rt. részvénytöbbségének és a bérelt eszközöknek az átadásáról szóló szerződéseket végrehajthatóságuk eldöntése végett (a fenti 7.7. és 7.8. pontokban foglaltaknak megfelelően) a Kv.Kft. taggyűlése elé terjesztették jóváhagyásra. Ezek a szerződések közvetlen Holcim felé nem, csak a Kv.Kft.-n keresztül róhattak volna kötelezettséget Magyar Cement Kft.-re. Az 1994. február 7-ei szerződés hatálya alá tartoztak, ugyanakkor szöges ellentétben álltak az elfogadott üzlettársi megállapodással és az E-hitelszerződésekkel. Ezért jóváhagyásuk csak új üzlettársi megállapodás és új E-hitelszerződések egyidejű elfogadásával volt lehetséges.

Hosszas előkészítés után végül 1995. június 19-én a Kv.Kft. taggyűlése megtárgyalta a beterjesztett szerződések, az ugyancsak Holcim által elkészített és általa aláírt új Shareholder's Agreement tervezet, valamint a Magyar Cement Kft. öt másik jogelődje közül az egyikre mintaként (mellékletek nélkül) 1994. szeptember 8-án elkészült és ugyancsak aláírt új E-hitel szerződés tervezet jóváhagyásának - az ún. kötelmi jogi korlátok feloldásának (lásd. még II. 2.2.3. és 2.3.2. pontokat) - kérdését. Holcim ajánlatait magyar és német üzlettársai nem tartották elfogadhatónak. Így azután a taggyűlés a 4/1995.06.19. számú határozatával, 75 % szavazattöbbséggel elutasította a beterjesztett szerződéseket. Határozatában kimondta, hogy az 1994. augusztus 23. szerződések és a csatlakozó megállapodások (új Shareholder's Agreement és új E-hitel szerződés tervezetek) a Kv.Kft. számára elfogadhatatlanok, a Kv.Kft.-re nézve semmiféle kötelezettséget nem keletkeztetnek és a Magyar Cement Kft-től sem várják el azok végrehajtását. A taggyűlés egyúttal felszólította Holcimit, hogy hagyjon fel az 1994. február 7-ei szerződés megszegésével és tartsa be az abban foglalt megállapodásokat.

Holcim a társasági határozat érvényességét keresettel támadta a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választott Bíróságon. Holcim keresetét azonban a bíróság a Vb. 95.092 számú ítéletével 1996. június 17-én jogerősen elutasította és a Kv.Kft. fenti határozatát hatályában fenntartotta.

Kv.Kft., valamint a magyar és német üzlettársak a jogerős bírósági ítéletet követően az ügyet lezártak tekintették. Holcim azonban még a jogerős bírósági ítéletet sem tekintette magára nézve kötelező érvényűnek és továbbra is úgy vélte, joga van az 1994. február 7-ei szerződés egyoldalú megváltoztatásához (az augusztus 23-ai szerződések hatálybalépésének és az azokkal összhangban levő, általa készített és aláírt új Shareholder's Agreementnek a kieroszakolásához). Schmidheiny úrék logikája szerint nem az a szerződésszegés, hogy Holcim nem tartja be az 1994. február 7-ei üzlettársi megállapodást, hanem az, hogy magyar üzlettársai nem hajlandóak megszavazni annak egyoldalú megváltoztatását.

Általában nincs sok értelme feltételezésekkel foglalkozni, ebben az esetben azonban, amikor az 1994. augusztus 23-ai szerződések az egész történet központi témájává váltak, érdemes egy pillantást vetni arra az esetre, mi lehetett volna a következménye annak, ha Holcim él az elővásárlási jogával. Mennyiben sérült, vagy sérült-e egyáltalán Holcim elővásárlási joga azáltal, hogy nem jelentette be, élni kíván elővásárlási jogával. A szerződésekkel érintett részvényekre - mint nem állami tulajdonú, a Beremendi Cementgyár által már megvásárolt ún. kereszttulajdonú részvényekre - Holcimnak nem volt elővásárlási joga. Az ÁVÜ által értékesített többi, állami tulajdonú részvényekre vonatkozóan pedig Holcim azért nem tudta volna érvényesíteni elővásárlási jogát, mert az értékesítés jóval névérték felett történt, amire már az elővásárlási joga nem terjedt ki (lásd fenti 4. pontot). A privatizációs szerződés szerint még értékesített eszközökre (főként ingatlanokra) vonatkozóan a fenti 6. pontban leírtaknak megfelelően Holcimnak szintén nem volt elővásárlási joga (ilyen ötlettel csak az adásvételt követő három év eltelte után állt elő (lásd II. 2.4. pontot)). Valójában tehát Holcim a Magyar Cement Kft. által megvásárolt vagyonelemeknek csak egy szűk körére rendelkezett korlátozott, az adott vételár mellett szabályos körülmények között nem érvényesíthető elővásárlási joggal. Holcim ultimátuma valójában tehát üres fenyegetés volt, ami a strómanszerződések aláírásának kikényszerítésének célját szolgálta.

1996. április 23-án Holcim levelet küldött Suchmann Tamás miniszternek, melyben „*Holcim szempontjából*” foglalta össze a történeteket* és azt állította, hogy Kálmán János, illetve a magyar üzlettársai szerződésszegést követtek el és Holcimot becsapták, mert mint „*1994. novemberében kiderült*”, az általuk aláírt augusztus 23-ai szerződéseket nem tartották be és „*dr. Kálmán János „talált” egy 1994. augusztus 18-i keltezésű hitelszerződést is, amely egyetlen egy olyan rendelkezést sem tartalmazott, amelyik a felek megállapodásával (értsd Holcim hatálytalan strómanszerződéseivel) összhangban lett volna.*” Holcim a hamis állítását még egy általa kitalált 1994. szeptember 8-ai „*ünnepélyes hitelszerződés aláírási*” aktussal is életszerűbbé próbálta tenni. Nem hagyott kétséget afelől, hogy a HCM Rt. privatizációjára vonatkozó 1994. február 7-ei megállapodását nem fogja betartani és azt a tényt, hogy magyar üzlettársai ennek a szerződésnek az egyoldalú megváltoztatását nem szavazták meg, „*büntetőjogilag is üldözendő csalásnak*” értékelte, amibe „*nyilvánvaló, hogy a HOFI (Holcim) nem nyugodhatott bele*”.

Holcim idézett állításairól nem csak az bizonyítható okiratokkal, hogy azok nem igazak, hanem az is, hogy Holcim szándékosan valótlanságokat állít.** Holcim ugyanis a saját maga által fogalmazott és 1994. augusztus 23-án aláírt szerződések egyikében maga írja, hogy már azok aláírásakor tudott a hitelmegállapodásokról.*** Ebben ugyanis az áll, hogy a Konzorcium (Magyar Cement Kft.) E-hitel szerződést kötött az Agrobank Rt-vel. „*The Consortium entered into an E-loan agreement with Agrobank Rt.*” Ez az augusztus 23-ai kijelentés nem vonatkozhatott másra, csak az augusztus 18-ai kölcsönszerződésekre, mint ahogy azt később

* A „*Holcim szempontjából*” megfogalmazás jelzi, hogy a levél nem az aláíró Andreas Pestalozzi európai igazgató véleményét, hanem a helyére törekvő Hansueli Heé és csapata (a már említett Prieszol József, annak jogtanácsosa Nádai Tamás és a Günter Horváth, Ulrike Rein, Oppenheim Klára ügyvéd triumvirátus) által kitalált koncepciót tükrözi. Andreas Pestalozzi levele valójában hatyúdal volt, amelyet feltehetően Holcim iránti lojalitásból írt alá, de amiről nyilván maga is tudta, hogy ez valójában a lemondó levele. Hansueli Heé célja és Gilly úr életjáradéka a finishez közeledett.

** Holcimnak a történetektől eltérő előadásai rendre lelepleződnek, amikor arra a kérdésre kellene választ adnia, hogy kitalált verziói szerint 1994. augusztus 23. után miért készítette el és terjesztette be elfogadásra a Kv.Kft. taggyűlése elé a Shareholder's Agreement új, általa (Andreas Pestalozzi és Pierre F. Hasler) aláírt változatát.

*** Az más kérdés, hogy a létrejött megállapodásnak megfelelő (a Magyar Cement Kft. 6 jogelődjére külön-külön) 6 db szerződés és a hozzájuk tartozó 30-30 melléklet végleges formában mikorra készült el.

az ICC Nemzetközi Választott Bírósága (Bécs) az ítéletében meg is állapította (lásd később, II. 2.7. és 3.5.7. pontokban). Az augusztus 23-ai szerződések be nem tartásával, Holcim becsapásával és a csalással kapcsolatos rágalmak iratellenesek és nyilvánvaló megalapozatlanságukkal Holcim kezdettől fogva tisztában volt (lásd a fenti 14. pontban leírtakat). A jogerős bírósági ítéletek szerint Holcim strómanszerződése nemcsak Magyar Cement Kft.-re nézve, de még az azokat aláíró Kv.Kft-re nézve sem keletkeztek semmiféle kötelezettséget. A valóságban éppen Holcim az, aki az 1994. február 7-ei üzletársi megállapodás megszegésével, magyar üzletársainak becsapásával - torgyáni szóhasználattal - pancserpucssal - rá akarta kényszeríteni megváltozott akaratát a Magyar Cement Kft-re.****

1996. augusztus 14-ére Holcim ismét összehívta a Kv.Kft. taggyűlését, hogy szerződésszegését legalizálja és az augusztus 23-ai bukott strómanszerződéseinek hatálybalépését kierőszakolja. A taggyűlésen Holcimet már az ügyeket eddig a háttérből irányító Hansueli Heé képviselte, aki még Magyarországon is vad keletinek számító módszerrel a taggyűlés levezető elnökeként előbb kizárta a szavazásból magyar üzletársait, majd maga megszavazta a saját maguk által készített strómanszerződéseket.

A magyar tulajdonosok keresetet nyújtottak be a bírósághoz Holcim eljárása ellen és kérték az általuk törvénysértőnek tartott határozatok megsemmisítését. A Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara mellett szervezett Választott Bíróság 1998. március 30-án, VB/96101 számú jogerős ítéletével megsemmisítette a Holcim törvénysértő eljárásával hozott 1996. augusztus 14-ei Kv.Kft. határozatokat. A Holcim strómanszerződéseit elutasító 4/1995.06.19. számú, korábbi Kv.Kft. határozat továbbra is érvényben maradt.

Ezután Holcim kísérletet tett magyar üzletársainak végleges kizárására a Kv.Kft-ből, majd amikor ez nem sikerült, a Kv.Kft. gazdasági ellehetetlenítésével és tönkretételével zsarolta őket. Később ellenséges kivásárlással (Lobbe üzletrészét titkos szerződéssel) és obstrukcióval (a Kv.Kft. taggyűlésein megakadályozott minden döntéshozatalt) ellehetetlenítette a Kv.Kft. törvényes működését. Ezáltal a Schmidheiny-Holcim csoport a Kv.Kft-t és annak minden leányvállalatát felszámolásba kergette. A magyar üzletársak más, új vállalkozásokban, önállóan folytatták illetve kezdték újra gazdasági tevékenységüket.

**** Holcim a Kv.Kft-vel augusztus 12-én kötött kölcsönszerződésben vállalt fizetési kötelezettségének teljesítését is az augusztus 23-ai szerződéseinek kikényszerítésére akarta felhasználni. Ezért annak átutalását – ismét szerződésellenesen, az 1994. február 7-ei és augusztus 12-ei szerződések egyidejű megszegésével - az azzal összhangban levő E-hitel szerződés minta Bank általi elfogadásától tette függővé.

II. MAGYAR CEMENT KFT. 1994. AUGUSZTUS 8-TÓL 56,99 %-OS TÖBBSÉGI TULAJDONOSA A HEJŐCSABAI CEMENT- ÉS MÉSZIPARI RT-NEK

(T. Schmidheiny - R. Soiron [Holcim]®: „Eljárás többségi tulajdonos üzlettárs vagyonának megszerzésére, ha az vonakodna azt ellenszolgáltatás nélkül átadni.”)

1. 1994. augusztus 8-tól Magyar Cement Kft. a HCM Rt. többségi tulajdonosa

1.1. Az adásvételi szerződés

Magyar Cement Kft. az Állami Vagyonügynökség egyhangú döntése alapján 1994. augusztus 8-án adásvételi szerződést kötött

- a HCM Rt. többségi részvényeinek,
- a HCM Rt. által alapítása óta bérleti jogviszonyban használt, a termeléshez elengedhetetlenül szükséges valamennyi bányának, földingatlanoknak, épületnek és néhány termelő berendezésnek, valamint
- a HCM Rt. által korábban kibocsátott értékpapíroknak a megvásárlására.

A HCM Rt.-ben a kisebbségi tulajdonos Holcim üzletrésze nem változott (maradt 33.4 %).

1.2. Kölcsön és Óvadéki Szerződések

A Magyar Cement Kft. 1994. augusztus 18-án jogelődjeivel együtt összesen hat db. E-hitel szerződést kötött az Erste Bankkal. Ezek 17. pontjai kimondják, hogy „A szerződést a Bank 6 hónapos felmondással felmondhatja, az összes követelést lejártként kezelheti a Ptk. 525. paragrafusában foglalt okokból, továbbá az esedékes tartozás kiegyenlítése érdekében jogosult a kikötött biztosítékokat érvényesíteni.” A szerződések szerint tehát a legrövidebb (azonnali) felmondási idő hat hónap.

A szerződések 10. számú mellékletei az „Óvadéki szerződés”-ek voltak. Az óvadéki szerződések mindegyike szerint:

- „2. Az Óvadékat adó (Magyar Cement Kft. és öt jogelődje, összesen hat külön jogilag egymástól független szerződésben, hat önálló jogi személyként) az alapjogügylet (1. pontban leírt definíció szerint „a fizetési kötelezettség”) szerződés szerinti teljesítésének fedezetéül ... átadja a Banknak a... részvényeket...”
- „3. A Bank ... kötelezettséget vállal az értékpapírok (részvények) ...biztonságos helyen történő, gondos megőrzésére.”
- „6. Amennyiben ... kötelezett (Magyar Cement Kft.) az esedékes (fizetési) kötelezettségeit nem ...teljesíti, a Bank a követelését az óvadékösszegeből közvetlenül kielégítheti.”
- „9. Az óvadék, illetve annak fel nem használt része visszajár, ha az alapjogügyletből (fizetési kötelezettségből) eredő banki követelés maradéktalanul kielégítést nyert.”

A Bankkal kötött hitelszerződések szerint tehát a Magyar Cement Kft. HCM részvényeit a Bank kizárólag a kölcsönszerződés alapján felvett kölcsön és járulékai szerződés szerinti visszafizetésének biztosítékául, azaz nemfizetés esetén veheti igénybe, a mindenkor valós piaci áron és csak olyan mértékben, ami a még fennálló késedelmes fizetési kötelezettség kielégítéséhez szükséges. A Magyar Cement Kft. és jogelődjei által vállalt más kötelezettségek kielégítésére az óvadék közvetlenül nem használható fel, ezekben az esetekben a Bank csak bírósági úton érvényesítheti követelését.

Magyar Cement Kft. kölcsönszerződéseket kötött még a Kv.Kft-vel is. Fizetési kötelezettségeinek teljesítéséhez más forrást nem vett igénybe.

1.3. Az adásvételi szerződés teljesülése

Magyar Cement Kft. az ÁVÜ-vel kötött adásvételi szerződés 2.1. pontja alapján 44,94 %-nak megfelelő 69.820 db, a szerződés 3.1. pontja alapján további 12,05 %-nak megfelelő 18.712 db, összesen 56,99 %-nak megfelelő 88.532 db részvényt vásárolt a HCM Rt. 100 %-ának megfelelő 155.350 db. részvényből. Ezen kívül a szerződés 6.1. a. pontja szerinti, annak 3. és 4. számú mellékleteiben felsorolt ingatlanokat és eszközöket, valamint a szerződés 6.1.b. pontjában nevesített kötvényeket is vásárolt.

Magyar Cement Kft. a vételárát kifizette. HCM Rt. 1994. október 19-én, illetve 1994. december 1-én a megvásárolt 88.532 db. részvényt a Magyar Cement Kft. többségi tulajdonos nevére átvezette. Magyar Cement Kft. a HCM Rt. 1994. december 19-i közgyűlésén mint 56,99 %-os többségi tulajdonos vett részt és szavazott.

Magyar Cement Kft. az ingatlanok és eszközök, valamint a kötvények vételárát szintén kifizette. ÁVÜ mint eladó a vételár kifizetésének és a szerződés teljesítésének időpontját 1994. október 4-ével visszaigazolta. 1995. május 15-én a Miskolci Körzeti Földhivatal a földterületi ingatlanok tulajdoni lapjaira a tulajdonjogot vétel jogcímén a Magyar Cement Kft. javára bejegyezte. Ezt követően Magyar Cement Kft. az 1.654.061.000. Ft. forgalmi értékre becsült földterületi ingatlanok után 1995. október 10-én kiszabott vagyonátruházási illetéket is megfizette.

2. Holcim nagy részvénytulajdonosi tranzakciójának előkészítése

Holcim úgy döntött, hogy ha üzlettársai maguktól nem adják át HCM részvényeiket, akkor megszerzi azokat onnan, ahol azok vannak, vagyis a banki letétből. Ennek előkészítésére mindenekelőtt függő helyzetet teremtett.

2.1. Holcim keresettel támadja a Magyar Cement Kft. – ÁVÜ adásvételi szerződést

Holcim 1995. február 17-én keresetet nyújtott be a Fővárosi Bíróságon az ÁVÜ és a Magyar Cement Kft. között létrejött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására. A bíróság Holcim keresetét 1996. szept. 20-án, a 8.P.21.095/1995/50. számú ítéletével jogerősen elutasította.

2.2. Holcim megakadályozza Magyar Cement Kft. részvénytulajdonosi jogainak gyakorlását

2.2.1. 1994. december 19-én a HCM Rt. közgyűlésén Holcim képviselője, mint a közgyűlés levezető elnöke megakadályozta, hogy egyes napirenden szereplő kérdésekben (eszközök bérleti szerződése, garanciális kérdések) a közgyűlés szavazzon. Holcim képviselője (Prieszol József) a Magyar Cement Kft. által beterjesztett napirendi pontokat önkényesen nem bocsátotta szavazásra és berekesztette a közgyűlést.

2.2.2. 1994. december 20-án és 30-án Magyar Cement Kft. és jogelődjei, hogy Holcim hasonló visszaéléseinek elejét vegyék, egymás között HCM részvényeket adtak el, illetve

vásároltak. Ennek eredményeként a Magyar Cement Kft. és jogelődjei közül került ki a legnagyobb részvénytulajdonos és a részvénytársaság alapító okiratának megfelelően a közgyűlés levezető elnöke.

2.2.3. 1995. február 8-án Magyar Cement Kft. és jogelődjei kérték HCM Rt. Igazgatóságát, hogy az 1994. december 20-án és 30-án közöttük létrejött részvény adásvételi szerződéseknek megfelelően a tulajdonosváltásokat vezessék át a részvénykönyvben. Holcim 1995. május 17-én levélben szólította fel HCM Rt. Igazgatóságát, hogy a kért részvénykönyvi átvezetést tagadja meg. Arra hivatkozott, hogy Magyar Cement Kft. HCM részvényeinek átruházása a Shareholder's Agreement fenti 7.7. pontbeli előírása miatt hatálytalan, „*kötelmi jogi (vagyis szerződéses) korlátba ütközik*”, ezért ezen részvények esetében a részvényesek könyvében csak akkor vezessenek be változást, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy részvényvásárlását a Kv.Kft. taggyűlése egyhangú határozattal jóváhagyta. HCM Rt. Igazgatósága ennek nyomán párhuzamosan két különböző részvénykönyvet kezdett vezetni. Az egyikben a Magyar Cement Kft. részvényeinek sorában feltüntették, hogy „*Átruházása kötelmi jogi korlátba ütközik!*”, a másikban nem. Az első változat a Magyar Cement Kft. által kezdeményezett részvény tulajdonosi változások átvezetésének megtagadására, a második pedig arra az esetre készült, hogy ha Holcimnak időközben valamilyen módon sikerül megszereznie Magyar Cement Kft. HCM részvényeit, akkor nevét késedelem nélkül a részvénykönyvbe bevezessék. (A HCM Rt. megszüntetésekor - egyesült a Lábatlani Cementgyárral - hírek szerint a részvénykönyveket - nehogy illetéktelen kezekbe kerülhessenek - az irodában elégették.)

2.2.4. Holcim 1995. május 30-án Magyar Cement Kft. és jogelődjei, mint HCM részvény tulajdonosok neveit egyszerűen kihúzatta a részvénykönyvből. Idézet a HCM Rt. 25/1995. (V.30.) számú Igazgatósági határozatból:

„Az üres forgatmányról nem állapítható meg a részvénykönyvbe bejegyzett tulajdonosok részvényesi minősége. ... az Igazgatóság a részvénykönyvi bejegyzés hatályát, és így a részvényekből fakadó részvényesi jogok gyakorlását a mai naptól felfüggeszteni kénytelen.”

Magyar Cement Kft. 1995. június 7-én 13.P.23.617/1995./12. számon keresetet nyújtott be a Miskolci Városi Bírósághoz a fenti Igazgatósági határozat és az azt követő, 1995. május 31-én tartott közgyűlés valamennyi határozata érvénytelenségének megállapítására és hatályon kívül helyezésére, mert a közgyűlésen Magyar Cement Kft. mint a HCM Rt. részvényese nem szavazhatott.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1995. december 14-én Gf.22.359/1995/4. számon hozott jogerős ítéletet, melyben a törvénysértő igazgatósági és közgyűlési határozatokat hatályon kívül helyezte és elrendelte a Magyar Cement Kft. 56,99 %-os részvényesi jogainak helyreállítását.

HCM Rt. a jogerős bírósági ítéletet nem hajtotta végre, annak felülvizsgálatát kérte a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságától. A Legfelsőbb Bíróság azonban 1996. április 15-én a Gf.VII.30.482./1996/5. számú ítéletével HCM Rt. kérelmét végleg elutasította.

HCM Rt. ezt követően Hansueli Heé lemondási színjátékára hivatkozva nem állította helyre a törvényes részvénykönyvi állapotokat, nem hajtotta végre a jogerős ítéletet.

1996. július 22-én a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Cégbíróság a fenti jogerős ítélet alapján kötelezte HCM Rt-t, hogy öt napon belül állítsa helyre a részvénykönyvet, rendezze Magyar Cement Kft. részvényesi jogait.

HCM Rt. nem hajtotta végre a cégbírósági törvényességi felügyeleti kötelezést sem.

Ezekkel a jogsértésekkel és joggal való visszaélésekkel Holcim több mint két éven keresztül (a Magyar Cement Kft. HCM részvényeinek eltulajdonításáig) meg tudta akadályozni, hogy Magyar Cement Kft. gyakorolhassa részvényesi jogait.

2.2.5. Holcim az idő alatt, amíg a Magyar Cement Kft. neve törölve volt a HCM Rt. részvénykönyvéből, magyar üzlettársai kisebbségbe szorítására 1995. augusztus 11-ére közgyűlés összehívását kezdeményezte és a HCM Rt. Igazgatóságával a következő közgyűlési határozattervezeteket fogadtatta el

- 10/1995.(VIII.11.) számon:

” A HCM Rt. közgyűlése elhatározza a társaság alaptőkéjének ... emelését. A részvényeseknek ... az Igazgatóság által közzétett időpontban és helyen kell a részvényeket letétbe helyezni, felülbélyegzés céljából.”

- 11/1995.(VIII.11.) számon:

„A HCM Rt. közgyűlése elhatározza a társaság ... alaptőkéjének ... emelését. Az alaptőke emelésben a HCM Rt. 1995. augusztus 11-i közgyűlésén szavazati joggal résztvevő részvényesek ... a jelen közgyűlésen képviselt részvénytulajdonuk arányában jogosultak a részvényjegyzésre ...”

Magyar Cement Kft. az Erste Bank akkori jogelődjével együttműködve a közgyűlésen meg tudta akadályozni az Igazgatóság által a közgyűlés elé beterjesztett határozattervezetek elfogadását.

Magyar Cement Kft. 1995. szeptember 7-én 13.P.25.150/1995./16. számon keresetet nyújtott be a Miskolci Városi Bíróságon az 1995. augusztus 11-én tartott közgyűlés valamennyi határozata érvénytelenségének megállapítása, és hatályon kívül helyezése érdekében, mert a közgyűlésen Magyar Cement Kft. mint a HCM Rt. részvényese nem szavazhatott.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1996. július 4-én Gf.21.109/1996/6. számon hozott jogerős ítéletet, melyben HCM Rt. törvénytörő közgyűlési határozatait hatályon kívül helyezte.

2.3. Holcim támadja Magyar Cement Kft. részvénytulajdonosi jogát

2.3.1. Holcim 1995. májusban az 1994. augusztus 23-i strómanszerződése alapján keresetet nyújtott be Ausztriában a Nemzetközi Választott Bírósághoz (ICC) mellyel a Magyar Cement Kft. HCM részvényeinek a szerződéssel érintett részének átadását követelte. Holcim keresetét azonban a bíróság be sem fogadta, mivel Magyar Cement Kft. a szerződéseket nem írta alá és azokat más módon sem hagyta jóvá.

2.3.2. Holcim keresetet nyújtott be 1995. május 29-én a Fővárosi Bíróságon, a Magyar Cement Kft. és jogelődjei közötti fenti II. 2.2.2. és 2.2.3. pontokban ismertetett részvényátruházások semmisségének megállapítására. Keresete szerint a szerződések érvénytelenek, mert nem teljesültek a szerződések hatálybalépésének a fenti I. 7. pontban ismertetett üzlettársi megállapodás 7.7. és 7.8. pontjaiban foglalt feltételei, vagyis hiányzik a Kv.Kft. taggyűlésének egyhangú jóváhagyása. A Bíróság a nemzetközi választott bírósági kikötés ellenére az eljárást két éven keresztül függőben tartotta, majd 1997. április 21-én a 4.G.750.19/97/2 számú jogerős végzésével a Holcim által kezdeményezett eljárás folytatását megtagadta.

2.3.3. Holcim keresetet nyújtott be 1995. július 17-én a Fővárosi Bírósághoz a Magyar Cement Kft. ellen formálisan kártérítés, valójában a HCM Rt. részvényei átadásának

kikényszerítése céljából (természetbeni kártérítés). A Bíróság a nemzetközi választott bírósági kikötés ellenére az eljárást öt éven keresztül függőben tartotta, majd 2000. augusztus 28-án a G.75. 3.S 249/1998/15 számú jogerős végzésével a Holcim által kezdeményezett eljárás folytatását megtagadta.

- 2.3.4. Holcim 1995. augusztus 18-án keresetet nyújtott be a Nemzetközi Választott Bírósághoz (ICC International Chamber of Commerce) Bécsben, az 1994 augusztus 23-ai strómanszerződések alapján a Magyar Cement Kft. HCM részvényei egy részén tulajdonjogának megállapítására. Holcim 1997. január 24-én, közvetlenül az ítélethozatal előtt a kereset visszavonását kezdeményezte. Magyar Cement Kft. a visszavonáshoz azzal a feltétellel járult hozzá, hogy Holcim kifizeti a magyarok összes bírósági és ügyvédi költségét és visszavonhatatlan nyilatkozatban kötelezettséget vállal arra, hogy a Magyar Cement Kft. HCM részvényeivel kapcsolatban a jövőben bírósági eljárást nem kezdeményez. Ezeket a feltételeket Holcim elfogadta és a bíróság a No. 8791/J.K. számú jogerős, eljárást megszüntető ítéletébe belefoglalta.

2.4. Holcim támadja Magyar Cement Kft. ingatlan és eszköz tulajdonosi jogát

„Az eszköz per”

Magyar Cement Kft. 1995. január 30-án - élve az ÁVÜ-vel kötött, a fenti II. 1.1. pontban ismertetett adásvételi szerződés 6.7. pontjában foglalt jogával (nem kötelességével!) - megvásárlásra ajánlotta fel HCM Rt-nek a tulajdonában levő eszközvagyonot. Az ajánlatra HCM Rt. 1995. február 23-án a következő választ adta:

„HCM Rt. Igazgatósága 7/1995.(II.9.) számú határozatában megfogalmazott, az ún. Eszközök adásvételére vonatkozó szerződés lényeges tartalmi elemei ... nem teljesültek. ... az Igazgatóság az ... adásvételi szerződés aláírását nem támogatja. A felek által 1994. augusztus 23-án aláírt megállapodás alapján a peres eljárás megindítása mellett dönt. “

HCM Rt. tehát visszautasította az eszközök adásvételi szerződésének aláírását, és annak elfogadását Holcim fenti I. 14. pont alatt ismertetett 1994. augusztus 23-ai strómanszerződéseinek Magyar Cement Kft. általi utólagos elismerésétől, legitimálásától tette függővé.

Az Igazgatóság tagjai, akik a HCM Rt. érdekeivel szemben Schmidheiny úrék érdekeinek szolgálatába álltak, törvénysértést követtek el.

Holcim a fenti igazgatósági határozattal összhangban, 1995. február 17-én, arra alapozva, hogy az 1994. augusztus 23-i bukott strómanszerződése a Magyar Cement Kft-re nézve érvényes és hatályos szerződések, keresetet nyújtott be a Fővárosi Bíróságon a Magyar Cement Kft. ellen az eszközök tulajdonjogának megállapítására. A Legfelsőbb Bíróság 2003. május 9-én (nyolc év után) a Gf. I. 31.934/2002/8 számú ítéletével Holcim keresetét jogerősen elutasította.

Holcim 2003. november 7-én a Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott kérelmében a jogerős ítélet felülvizsgálását és megváltoztatását kérte, a bíróság azonban Holcim keresetét a 2004. január 6-án kelt Gfv. E. 31.538/2003/2. számú végzésével végleg elutasította.

Holcim még a jogerős bírósági ítélet megszületése előtt újabb kereseteket nyújtott be a bíróságra, ezúttal az eszközökre vonatkozó elővásárlási jogának és azon keresztül tulajdonjogának megállapítására. A per az újabb keresetek (időközben összesen 22 kereset) elbírálása végett jelenleg - több mint 11 év után - ismét első fokon van. A Magyar Cement Kft-nek fizetendő használati díj megállapításának kérdését csak ez után tárgyalhatja a bíróság.

2.5. Holcim sajtókampánya, a magyar üzlettársak erkölcsi lejáratása

A kampány megszervezésével a „Burson-Marsteller” multinacionális PR cég budapesti képviselőjét bízta meg, akik a Holcim befolyása alá került egyes ÁVÜ vezetőkkel és Holcim kijáróembereivel összehangoltan végezték tevékenységüket.

Holcimnak az 1996. augusztus 14-én Glarusban (Svájc) kiadott sajtóközleményéből is kiderül, hogy magyar üzlettársai lejáratását szolgáló kampányát a fenti I. 14. pontban ismertetett jogerős bírósági ítélettel szembe helyezkedve, az 1994. február 7-ei üzlettársi megállapodást megszegve, továbbra is a hatálytalan és halvaszületett strómanszerződéseit elfogadásának kikényszerítésére alapozta:

- *„Holcim, amely a világ legnagyobb cementgyártója, úgy látja, hogy a HCM jövője komoly veszélyben forog egy, dr. Kálmán János vezette konzorcium üzleti magatartása miatt.”*
- *„A részvények többsége jelenleg ennek a konzorciumnak a kezében van. A tények szerint azonban – s ezt a Holcim bizonyítani tudja – dr. Kálmán úr ehhez a részesedéshez szerződésszegés útján jutott hozzá, ezért a tulajdonlása törvénytelen.”*
- *„Ezt a (1994. augusztus 23-i) szerződést dr. Kálmán úr aláírta, de a részvények megszerzése után nem tartotta be: szerződésellenesen a magáénak nyilvánította a HCM részvények többségét.”*
- *„Holcim eddig sem vette ki a gyár nyereségét és ezután is vissza akarja forgatni azt a HCM fejlesztésére, szemben dr. Kálmán úrral, akinek a gyár nyereségét a több mint másfél milliárd forint E-hitel és a kamatok visszafizetésére kell fordítania.”*
- *„Amennyiben dr. Kálmán János és partnerei ... nem dönt úgy, hogy felhagy eddigi szerződésszegésével és átadja a vitatott HCM-részvényeit jogos tulajdonosának, a Holcimnak, akkor Holcim nem járul hozzá, hogy ... a HCM ... közgyűlése megválassza ... az igazgatótanácsot és a felügyelő bizottságot. ... a részvénytársaságot végelszámolás útján meg kell szüntetni.”*
- *„...Thomas Schmidheiny úr, a Holcim elnöke: ...Nem engedhetjük meg, hogy egyesek szerződésszegéssel próbálják megszerezni az ellenőrzést a beruházásaink felett.”*
- *„Megdöbbentő az a mód, amellyel a dr. Kálmán János vezette konzorcium megszegi az érvényes, őáltala is aláírt szerződéseket és megpróbálja megszerezni a részvénytöbbséget. Bízunk a bíróság számunkra pozitív ítéletében – de féltő, hogy ez az ítélet már későn születik meg, addigra végelszámolás alá kerül a HCM. Ezért ... mindent megteszünk, hogy megmentsük az üzemet ...”*

Holcim az 1996. augusztus 15-én Hejőcsabán kiadott sajtóközleményében a következőket tette közzé:

- *„Svájci Holcim: ...HCM Rt. mai közgyűlése nem választotta meg az igazgatótanácsot és a felügyelő bizottságot. A sikertelenség oka egyértelműen a többségi részvénytársaságot jogtalanul birtokló dr. Kálmán János és a hozzá tartozó konzorcium szerződésszegő magatartása.”*
- *„Holcim, amely a világ legnagyobb cementgyártója, tegnap sajtóközleményben jelentette be: úgy látja, hogy a HCM jövője komoly veszélyben forog egy, a dr. Kálmán János vezette konzorcium üzleti magatartása miatt.”*
- *„Dr. Kálmán János nem volt hajlandó felhagyni eddigi szerződésszegésével és átadni a vitatott HCM-részvényeit jogos tulajdonosának a Holcimnak.”*
- *„A mai közgyűlés sikertelensége nem gátol meg bennünket abban, hogy érvényesítsük jogos igényeinket. A perek jelenleg is folynak, és mi bízunk a számunkra pozitív ítéletben.”*

Holcim az 1996. augusztus 15-én Miskolcon kiadott sajtóközleményében a következőket írta:

- „... *Holcim most szerződésszegéssel vádolja üzleti partnerét, ugyanis egy érvényes szerződés szerint a magyar fél tartozik nekik a részvénye egy olyan meghatározó hányadával, mely által a svájciaké lesz a többségi tulajdon.*”
- „*A Holcim mindaddig meg fogja hiúsítani az érvényes mandátumú igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztását, amíg a tulajdonrész említett hányadát meg nem kapják.*”
- „*A keletkezett nyereséget (Holcim) nem viszik ki az országból, hanem visszaforgatják az üzembe.*”

A sajtókampányt követő sajtóperek, majd ítéletek közül csak kettőt emelünk ki:

a./ a Neue Zürcher Zeitung 1997. május 10-ei számában a fenti sajtóközleményekből idézve cikket közölt „*Holcim cementperben*” címmel. Az ebben foglalt valótlan állítások helyreigazítását kérve dr. Kálmán János keresetet nyújtott be a Zürichi Kerületi Bírósághoz. A bíróság az 1997. augusztus 20-án hozott U/EU970644 számú jogerős ítéletében többek között kimondja, hogy

„Az írásban szerepel az az állítás, mely szerint dr. Kálmán János megtagadta azon megállapodás teljesítését, amely alapján a HCM-beli érdekeltségnek a későbbiek folyamán a Holcim tulajdonába kellett átmennie. Ez az állítás úgyszintén nem felel meg a valóságnak. Sem Dr. Kálmán János és a Holcim között, sem pedig a hat, egymástól független, a HCM többségi részesedését megszerző társaság és a Holcim között nem jött létre érvényes szerződés érdekeltségüknek a Holcim részére való későbbi átadását illetően. Tekintettel arra, hogy semmilyen szerződés megkötésére nem került sor, Dr. Kálmán János úr sem tagadhatta meg annak teljesítését.”

b./ dr. Kálmán János keresetet nyújtott be a fenti MTI közleményekben közölt valótlan állítások miatt Thomas Schmidheiny és a Holcim ellen, jó hírnév megsértésének megállapítása és nem vagyoni kártérítés iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságra. Az ügyben a Fővárosi Bíróság 2003. november 13-án 2.Gf.75.588/2002/22 számon hozott jogerős ítéletet, melyben a keresetnek helyt adott és Thomas Schmidheiny úr és a Holcim jogsértését megállapította. Egyúttal összesen 900.000 Ft kártérítés megfizetésére kötelezte őket.

Thomas Schmidheiny úr a jogerős bírósági ítélet felülvizsgálatát és megváltoztatását kérte a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságától, a bíróság azonban a jogerős ítéletet helyben hagyta és Schmidheiny úr felülvizsgálati kérelmét 2005. január 12-én a Pfv. IV.20.800/2004/6. számú ítéletével végleg elutasította.

2.6. Holcim félrevezeti a HCM Rt. dolgozóit

1996. augusztus 15-én a HCM Rt. rendkívüli közgyűléséhez kapcsolódóan Holcim képviselője a következők szerint tájékoztatta a dolgozókat:

„... a privatizációt megelőzően a Konzorciummal (értsd Magyar Cement Kft-vel) érvényes, szabályos szerződéseket kötöttünk, mely szerződésben szabályozta a HOLDERBANK (Holcim) többségi tulajdonát, és szerződésben szabályozta azt, hogy az eszközöket, az ingatlanokat a gyárnak el kell adni. Ezeket a szerződéseket a partner nem tartotta be, ezért a HOLDERBANK kitart amellett az álláspontja mellett, és megingathatatlan abban az álláspontjában, amíg ezek az alapvető feltételek nem teljesülnek, a HOLDERBANK nem választ igazgatóságot.”

Az idézet - a fentiekben már részletesen kifejtett okokból kifolyólag - ismét bizonyítja, hogy Holcim nem csak valótlanságokat állít, hanem szándékosan hazudik. Magyar üzlettársait a hatálytalan strómanszerződéseinek elutasítása miatt szerződésszegéssel rágalmazza és nyíltan zsarolja. Ez a módszer még akkor is törvénysértő volna – joggal való visszaélésnek minősülne -, ha Holcim egyébként igazat mondana.

2.7. „A Magyar Nemzeti Bank állásfoglalása”

Holcim módszereit jól jellemzi a lejárató kampány központi elemévé vált ún. Magyar Nemzeti Bank-i állásfoglalás és annak utóélete. Holcim a Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vizsgálatot kezdeményezett az Erste Bank E-hitel nyújtásával kapcsolatban. A Holcim megrendelésére eljáró MNB alkalmazottat nem is tájékoztatták az 1994. február 07-ei megállapodásról, úgy állították be, mintha az 1994. augusztus 23-i halvaszületett strómanszerződések érvényes és hatályos, végrehajtható szerződések volnának. Ez alapján a vizsgáló közölte a hitelt nyújtó bankkal, hogy Magyar Cement Kft-nek át kell adnia a HCM Rt. részvénytöbbségét a Holcimnak. Ugyanakkor kifejtette azt is, hogy a strómanszerződések végrehajtása, a részvények átadása sértené az E-hitelre vonatkozó jogszabályt, mert ebben az esetben vevő külföldiek részére vásárolt volna.

Az állítások alapján, mint valótlant maga a hitelt nyújtó bank azonnal írásban cáfolta:

„...a jelentés ... néhány megállapításában nem pontos, és alapvető következtetése – azaz, hogy a vásárlók külföldi fél számára szerezték meg a részvényeket – nem helytálló.”

A Magyar Nemzeti Bank is felismerhette saját alkalmazottjának valótlán állításait, ezért ezekre alapozottan semmilyen eljárást nem kezdeményezett és értelemszerűen az ügyben nem hogy jogerős, de semmiféle határozatot nem hozott.

A Magyar Nemzeti Bank jegyzőkönyvéről később az ICC Nemzetközi Választott Bíróság (Bécs) 2002. október 18-án kelt 9638/OLG/ESR/MS számú jogerős ítéletében megállapítja, hogy:

„A Bíróság nem tulajdoníthat jelentőséget egy olyan Magyar Nemzeti Bank-i vizsgálati jelentésnek, amely kifogásolja a (hitelt nyújtó) Bank tevékenységét, de a bírálóknak semmiféle jogkövetkezménye nincsen.”

A Magyar Nemzeti Bank fenti vizsgálati jegyzőkönyvéről a Magyar Cement Kft. csak évekkel később szerzett tudomást, amikor Holcim szorult helyzetében a hivatkozott bécsi bírósági eljárásban ezt, mint bizonyítékot becsatolta. Ennek alapján váltak rekonstruálhatóvá az események, miszerint Holcim jogászai a jegyzőkönyv egyes állításaira alapozva ügyesen megfogalmazott kérdéseket állítottak össze amelyekre neves jogászoktól szakvéleményeket szereztek be. Ezeket azután egyesítették a jegyzőkönyvvel és miután a jegyzőkönyv egyébként banktitkot képzett, mindezt titkosan kezelve, titkosszolgálati kapcsolataikat is felhasználva juttatták el a nagy részvénytulajdonosi tranzakcióban érintett személyekhez. Gilly úr a hazai pályán rendkívül eredményesnek bizonyult és Prieszol Józsefnek a rákosi és kádári időkre visszanyúló kapcsolatai is jól érvényesülhettek.

Magyar Cement Kft. a MNB fent hivatkozott jegyzőkönyvében foglaltak által személyiségi jogainak megsértése miatt 2004. november 3-án keresetet nyújtott be a Magyar Nemzeti Bank Rt. ellen a Fővárosi Bírósághoz. Másodfokon 2006. február 15-én a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.316/2005/4. számon hozott jogerős ítélete megállapította, hogy az alperes Magyar Nemzeti Bank Rt. megsértette felperes Magyar Cement Kft. jó hírnevét, 2007. január 17-én azonban a Pfv.IV.21.917/2006. számú felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet megváltoztatta és Magyar Cement Kft. keresetét elutasította.

2.8. A hitelt nyújtó bank helyzete

A Magyar Cement Kft-nek E-hitelt nyújtó bank helyzetét a Schmidheiny csoport képviselőjének a Bank, illetve a Bank tulajdonosát képviselő ÁVÜ-höz írt levelei és nyilatkozatai, valamint a Bank és a pénzügyminiszter helyzetértékelése alapján mutatjuk be:

1996. május 15-én az ÁPV Rt-ben tartott tárgyaláson Hansueli Heé úr a következőképpen nyilatkozott:

„Holderbank (Holcim) nem akar újabb hibát elkövetni, feltett szándéka, hogy a HCM-ben többségi pozíciót szerez. ... Holderbank a HCM tulajdonának megszerzéséért mindent meg fog tenni.”

Idézet az Erste Bank vezérigazgató helyettesének az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt-hez 1996. június 28-án írt feljegyzéséből:

„A HOLDERBANK (Holcim) célja a HCM Rt. többségi tulajdonának megszerzése. Folyamatos tárgyalásokat, egyeztetéseket folytattunk a HOLDERBANK-kal, amely a HCM Rt. részvényeinek megszerzése érdekében hajlandó lenne a Bank követelését megvásárolni, a követelést biztosító – óvadéki letétben lévő – HCM Rt. részvények megszerzése érdekében. ... Amennyiben ez nem jönne létre, úgy szándékai szerint a HCM Rt. ellen végelszámolást kezdeményez.”

„A fentieket összefoglalva megállapíthatjuk, hogy Bankunk rendkívül kényes helyzetben van. A HCM Rt. tulajdonosainak belső harca olyan helyzetet eredményezett, melyben döntenie kell két lehetőség között:

- vagy leteszi a voksot a konzorciumi tagok (értsd Magyar Cement Kft.) mellett, akik eddig minden fizetési kötelezettségüket rendben és pontosan teljesítették, akiknek 500-600 millió Ft fel nem vett osztalékuk van, és akiknek a HCM Rt. Igazgatóságának és Felügyelő Bizottságának megválasztása, a HCM további léte elemi érdekük, amelyet a HOLDERBANK (Holcim) akadályoz, és akik jelentős számlaforgalmat bonyolítanak a Banknál, vagy
- látva a kilátástalan harcot, amelyben a HCM léte Igazgatóság, Felügyelő Bizottság nélkül megkérdőjelezhető, amelyben a HOLDERBANK – megegyezés hiányában – a végelszámolást helyezi kilátásba, eladja a követelést a HOLDERBANK Rt-nek, amely készpénzben kifizeti a követelést, és „megszűnik” minden ezzel kapcsolatos gondja, és a jelentős céltartalék képzéstől mentesül (kb. 1 milliárd Ft.).”

Az akkor még állami tulajdonban levő Bank dilemmájának eldöntését Schmidheiny úr nem bízta a véletlenre, mint kiderül az a Hansueli Heé által a bank tulajdonosának, a Magyar Államnak a képviseletében eljárni jogosult Suchmann Tamásnak, az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. fölött felügyeletet ellátó miniszternek 1996. március 11-én Jonából írt leveléből:

„... készek vagyunk, az abszolút többség, azaz a legalább 50 % és 1 részvény elérése érdekében részvényeket vásárolni. A megegyezés szerint ezennel szavatoljuk, hogy a részvények vételárát német márkában egyenlítjük ki, és pedig a HUF:DEM azon árfolyamán, amely 1994 nyarán, a második privatizációs lépés idején érvényben volt. ... A legutóbbi tárgyalások alapján továbbá készek vagyunk még további 500 millió HUF összeget, az 1996. február 19-i említett ajánlatunkban szereplő összeg felül kifizetni.”

Hogy a kialakult 500 millió forint kinek a zsebébe vándorolt, vagy melyik párt pénztárnoka könnyelhet el, az még nem derült ki.

Végül 1996. október 8-án Hansueli Heé a Holcim (hivatalosan a Breitenburger Auslandsbeteiligungs GmbH) képviseletében a következőket írja az Erste Bank vezérigazgatójának:

„... legnagyobb sajnálatomra megerősítem, hogy szinte erőfeszítéseink ellenére nem sikerült egyezségi megállapodást kötni Kálmán úrral a HCM-ben való további együttműködésről. Semmi mást nem kérünk Kálmán úrtól, csak a már megkötött 1994. augusztus 23-i szerződések betartását. Kálmán úr ugyanakkor világosan kifejezte, hogy nem kívánja betartani ezeket a szerződéseket. Ennek megfelelően a Breitenburger Auslandsbeteiligungs GmbH (Hamburg) (Holcim) sem igazgatóságot, sem felügyelő bizottságot nem fog választani Kálmán úrral és konzorciális társaival (értsd Magyar Cement Kft-vel) együttműködésben ...”

Ezek alapján Bank számára is nyilvánvaló kellett hogy legyen, hogy Holcim nem hitelkövetelést akar vásárolni, hanem a hitelkövetelés vásárláson keresztül akar hozzájutni a Magyar Cement Kft. részvényeihez.

Bank tisztában volt azzal, hogy a kölcsönszerződés szerint az óvadéki letétben a Bankban megőrzésre elhelyezett részvényeket kizárólag azonnali felmondás esetében lehet az őrzés alól felszabadítani és értékesíteni, ennek pedig kizárólagos előfeltétele, hogy Magyar Cement Kft. ne teljesítse fizetési kötelezettségeit. Ez a feltétel azonban nem állt fenn, ugyanis Magyar Cement Kft. annak ellenére, hogy Holcim teljesen elzárta az őt megillető HCM Rt. forrásoktól (osztalék, eszköz használati díj, kötvények után járó részesedés), mindig pontosan eleget tett fizetési kötelezettségeinek, sőt, azt követően, hogy Holcim eltulajdonította a részvényeit, még két évig bírósági letétbe teljesített.

Bank azzal is tisztában volt, hogy a részvények megszerzésének másik akadályja, hogy a hitelszerződéseknek még egyébként jogszerű azonnali felmondása esetén is csak hat hónapos határidővel vehetők birtokba a Magyar Cement Kft. HCM részvényei. Hat hónap alatt viszont Magyar Cement Kft.-nek ideje volna ideiglenes bírósági intézkedést kérni a részvényeinek bírósági letétbe helyezésére arra az időre, amíg tisztázódik a hitelkövetelés engedményezése és a kölcsönszerződés felmondása jogszerűségének kérdése.

Ezen két okból kifolyólag a részvényeknek a banki óvadéki letétből való megszerzése törvényes úton Holcim számára nem volt lehetséges. Bank nem vállalta ezen nyíltan szerződésszegő és ezáltal törvénysértő lépések megtételét, ugyanakkor tudta, hogy Holcim ezeket meg fogja tenni. Ezért nem menekül a felelősség alól. Magyar Cement Kft. ugyanis nem csak azért kötött kölcsönszerződést a Bankkal mert neki volt pénze, hanem azért is, mert egy bank a versenytársaktól független, semleges személy, pénzügyi tevékenységét szakszerűen végzi és a bankokra vonatkozó speciális előírások, a banktitokra vonatkozó kötelezettségei törvényi alapot biztosítanak a bizalomra. Joggal bízik tehát az ügyfél például abban, hogy bankja nem fogja kiszolgáltatni versenytársának, peres ellenfelének, hogy ezáltal lehetővé váljon számára vagyonából őt kiforgatni. Bank illetve annak alkalmazottai az őket terhelő kötelezettségek és gondosság mellett nem árulhatják el jó pénzért ügyfelüket a jogerős bírósági ítéletekkel bizonyítottan szerződésszegő, sorozatosan jogellenes magatartást tanúsító és ügyfelüknek vagyonát minden áron megszerezni akaró Holcimnak. Ez nem jelenti azt, hogy Bank nem engedményezheti adott esetben akár a Magyar Cement Kft. hitelszerződéseit is. Jelenti viszont azt, hogy Bank nem adhatja el a követelést ellenséges kivásárlási szándékú vevőnek, hanem csak hasonló biztosítékokat nyújtani képes pénzügyi szervezetnek vagy pénzügyi szereplőnek. Ez volna az „*általános társadalmi megítélés szerinti tisztességes és elfogadható eljárás*”. (1991. évi XIV. tv. 14.§ szerinti jó erkölcsbe ütközés mint szerződések semmisségi kritériumainak miniszteri indoklása.)

A leírtakkal megegyező következtetésre jutott Medgyessy Péter pénzügyminiszter 1997. októberében, amikor a 9714/1997. számú tájékoztatójában a Kormány részére a következőket írja:

„A Mezőbank Rt. (Erste Bank) azon a jogcímen, hogy az E-hitelek visszafizetését biztosítsa, 1996. október 2-án hozott igazgatósági határozatában döntött arról, hogy a konzorciummal szembeni követelését engedményezi a konzorciummal együtt a HCM-ben tulajdonos Holderbank Ungarn Management Kft-re (Holcim). A Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) célja az volt, hogy a részvényeket megszerezze, amit a hitelszerződés azonnali felmondásával ért el.”

„A független jogi szakértői vélemény az ügyvel kapcsolatban a következőkben foglalható össze:

A Mezőbank Rt. (Erste Bank) részéről a Magyar Környezetvédelmi Kft. vezetése alatt álló konzorciummal (Magyar Cement Kft.) szemben fennálló követeléseknek a Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) részére történő átadása sem jogszerű, sem indokolt nem volt, mivel többek között

- *az E-hitel adósai (a per felperesei) (Magyar Cement Kft.) az E-hitel törlesztési kötelezettségeiknek eleget tett, és jelenleg is tesz,*
- *a Holderbank Ungarn Management Kft.-nek (Holcim) nem volt engedélye E-hitelek nyújtására és kezelésére,*

- *a Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) szerződése színlelt szerződésnek minősíthető, mivel végső célja nem a hitelek átvétele, hanem a hitel mögött szereplő óvadék megszerzése, amit mutat az, hogy a hitelállományt megvásárló Holderbank Kft., mint vevő 120 %-os árfolyamot fizetett a hitelállományért, ami egy ténylegesen kétes hitel esetében teljesen indokolatlan,*
- *a Holderbank Ungarn Management Kft. (Holcim) a kölcsönügylet jogi biztosítékaul szolgáló óvadékot kizárólag szerződés-szegés esetén vehette volna igénybe, ami nem történt meg, így az óvadék igénybevétele jogellenes eltulajdonításnak minősül. Ebben a tranzakcióban vett részt, mint másodlagos forgalmazó a GiroCredit Befektetési (Budapest) Rt., akinek eljárása szintén vitatható.*

Fentiekből látható, hogy Holcim „a nagy részvényszerzési tranzakcióját” és annak előkészítéseként a Magyar Cement Kft. tulajdonosi pozíciójának megkérdőjelezését teljesen az 1994. augusztus 23-i strómanszerződéseire építette. Azokra a szerződésekre, amelyekről kezdettől fogva tudta, hogy a Magyar Cement Kft-re nézve nyilvánvalóan érvénytelenek és senkire nézve sem hatályosak. Ez azonban tervének megvalósításában nem akadályozta, mert arra számított, hogy mire ez kiderül - ha egyáltalán kiderül -, addigra a részvények már a birtokában lesznek, a Magyar Cement Kft. gazdaságilag tönkremegy és ha a Magyar Cement Kft-t időközben sikerül felszámoltatni, akkor nem lesz, aki számonkérje Holcimon a történeteket.

Holcim a részvények visszaadását az eredeti állapot helyreállíthatóságának ellehetetlenítésével is igyekezett elkerülni. A kártérítési felelősség elől pedig úgy próbált menekülni, hogy részvényszerzési manőverét egy általa bejegyzett egymillió forint alaptőkével rendelkező Kft-vel bonyolította le, amelynek eltüntetését az akció végrehajtása után azonnal végelszámolással kezdeményezte.

A földhivatali tulajdoni lapok és nyilvántartás szerint a Holcim által használt bányák, a Hejőcsabai Cementgyár teljes földterülete és minden termeléshez kapcsolódó épülete teljes egészében, a technológiai berendezéseknek pedig egy része a Magyar Cement Kft. kizárólagos tulajdonában van már több mint 12 éve. Ennek ellenére Holcim ezek használata után mind a mai napig egy fillér használati díjat még nem fizetett. Ezzel szemben ugyanezen időszakban csak osztalék formájában több tíz milliárd forintot vitt ki a HCM Rt-ből off-shore cégeinek adóparadicsomát is kihasználva.

Magyar Cement Kft. kezdeményezte, hogy Holcim ezeknek az eszközöknek a használatáért annyi használati díjat fizessen, amennyit ugyanezeknek az eszközöknek a Magyar Cement Kft. által történt megvásárlását megelőző öt évben (1989-2004) a korábbi tulajdonos CEMÜ-nek fizetett. Holcim erről a bérleti díjról állítja, hogy „*a peren kívüli megállapodások sajnálatos módon a Kálmán-konzorcium (értsd Magyar Cement Kft.) rendkívül túlzott követelése miatt meghíúsultak.*” (2005. szeptember 1. Holcim sajtóközleménye.)

3. A nagy részvényszerzési tranzakció

Holcim lejárató kampánya, a „nemzeti banki állásfoglalás”, szakértői vélemények, különböző helyekre eljuttatott százmilliók és milliárdok összességében meghozták Holcim számára a Magyar Cement Kft. óvadéki letétbe elhelyezett részvényei őrzési joga megszerzésének és ezzel a részvények elikkasztásának lehetőségét. Hansueli Heé, Prieszol József és Nádai Tamás műve, a hazugságvár felépült. Európa legdrágább és leggátlástalanabb ügyvédjei dolgoztak rajta. Pénzzel és hazugságokkal rászedtek mindenkit, akire szükségük volt. Tudták, kit mivel lehet levenni a lábáról. Volt akit zsúritagnak kértek fel „menyasszony vetélkedő”-höz, felruházva az ősi magyar első éjszaka jogával. A hangulatkeltés olyan jól sikerült, hogy nem csak a Magyar Cement Kft. tulajdonában levő HCM részvényeknek a Holcim részére bármilyen eszközökkel való

megszerzésére, de akár a „szerződésszegő Kálmán” megnyúzására is lett volna önként jelentkező. Az igazságszolgáltatás és az államigazgatás legfelsőbb vezetői kötelezték el magukat a mellett, hogy a „jóhiszemű, becsületes svájci befektetőket ért méltánytalanságot” helyrehozzák, hogy megkapják azt, ami „nekik az aláírt érvényes szerződéseik szerint jár”, de amit „Kálmán úrék szerződésszegése” miatt nem kaptak meg. A botrányos ügyben főszerepet játszott Suchmann Tamás privatizációt felügyelő miniszter, Medgyessy Péter pénzügyminiszter és az egész Horn-kormány (az ügygel négy kormányülés is foglalkozott, melyek anyagát titkosították). Különböző közhivatalok (pl. Állami Bankfelügyelet), bankok (köztük a Magyar Nemzeti Bank), politikusok, mint pl. Podolák György képviselő, sőt - jelek szerint - még a titkosszolgálatok is aktívan vettek részt az akcióban. Az igazságszolgáltatás hierarchiájában fontos posztokat betöltő személyek garantálták Holcim számára, hogy Magyar Cement Kft. a hitelkövetelés engedményezést és az óvadéki részvénnyek őrzési jogának megszerzését jogi úton nem fogja tudni eredményesen támadni. Mindezek megszervezésében a Schmidheiny - Heé család bizalmi embere, a különleges kapcsolatokkal és kapcsolatteremtő képességgel rendelkező Gilly G. János Magyarország svájci tiszteletbeli konzulja meghatározó szerepet játszott. Visszaemlékezve, a történeteket saját maga úgy értékelte, hogy Prieszol József valóságos bünszövetkezetté alakította Holcim magyarországi képviseletét. Csalásokkal és hazugságokkal mindenkit félrevezettek, a képviseleten belül mindenki fél tőlük, senki nem mer tenni semmit velük szemben. Saját szerepét úgy értékeli, hogy Őt félrevezették, nem vett részt becsúszó és törvénysértő eljárásokban. Az utóbbi évek eseményei alapján Magyar Cement Kft. képviselőinek nem volt okuk kételkedni ebben a kijelentésében, Gilly úr következetesen kiállt Holcim hazudozásaival szemben. A hitelkövetelés engedményezését (lásd később) tudomása szerint a bíróság jogerősen törvényesnek ítélte, így az ennek megszervezésében végzett tevékenységével – hite szerint - törvényes ügyet szolgált. A svájci Holcim központba az információk többszörös szűrőn keresztül – kizárólag a Nádai, Prieszol, Oppenheim, Rein, Horváth, Heé útvonalon -, elferdítve, meghamisítva jutottak és jutnak el. Nevezettek tisztában vannak azzal, hogy ha ez az ügy a maga valóságában napvilágra kerül, vagy ha így vagy úgy lezárul, akkor repülnek, illetve kiemelkedően jól jövedelmező megbízásuk azonnal megszűnik. Ezért az ügyet addig húzzák, ameddig csak lehet. Másoknak pedig ahhoz fűződik érdekük, hogy olyan távol tartsák magukat ettől az ügytől, amennyire csak lehet, nehogy besározódjanak, és később az ő felelősségük is felmerülhessen.

Gilly úr elmondása szerint közel húsz év Holcim szolgálat után ismét megszüntettek vele minden hivatalos kapcsolatot. Ő azonban értésére adta a nevezett uraknak, jobban tennék, ha menesztését ezúttal másodszor is felülvizsgálnák. Az élet színpadán néhai Salamon Béla örökérvényű paródiája „Ha én egyszer kinyitom a számat” elevenedett meg. A sikeres előadás után a kapcsolat hamar helyreállt. A felmondással azonban Heé úr hatásosan Gilly úr tudtára adta, adott esetben neki is volna miről beszélnie és Gilly úrnak is van vesztenivalója, ezért jobb, ha visszatér a régi partitúrához.

Két bekezdés kitérő után visszatérünk a történet időrendjébe.

A tranzakció kivitelezése 1996. október 10-én kezdődött az Erste Banknak a Magyar Cement Kft-vel szemben fennálló hitelkövetelések Holcim által történt megvásárlásával, amelyet azon nyomban a kölcsönszerződések felmondása és a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvénnyek 1996. október 26-30 közötti eltulajdonítása követett panamai, maláj, bahamai és jersey szigeteki, a Schmidheiny-csoport érdekeltségi körébe tartozó off-shore cégek, mint „jóhiszemű részvénnyvásárlók” bekapcsolásával, itt mellőzött bűnügyi történetbe illő további részletekkel.

3.1. A hitelkövetelés vásárlás

1996. október 10-én „*Felek megállapodnak abban, hogy a Bank (Erste Bank) az Engedményesre (Holcim) engedményezi, Engedményes pedig átveszi a jelen szerződés alapján a*

Banknak az 1.2. pontban megjelölt Kölcsönfelvevőkkel (Magyar Cement Kft.) szembeni, a Kölcsönszerződésekből eredő és azokkal összefüggő összes követelését, továbbá az azokhoz kapcsolódó minden járulékot, biztosítékokat és egyéb jogokat.”

„Felek megállapodnak abban, hogy a Megállapodásban megjelölt követelések, az azokhoz kapcsolódó járulékok, biztosítékok valamint a Bankot megillető jogok ellenértékét a követelés névleges értékének 120 %-ában azaz 1.843.884.000,00 Ft-ban (azaz: Egymilliárdnyolcszáznegyvenhárommillió-nyolcszáznyolcvannégy forintban) állapítják meg, amelynek megfizetése egy összegben, a jelen megállapodás hatálybalépésekor, a Bank összes ellenszolgáltatásának átruházásával egyidejűleg, a jelen Megállapodásban foglaltak szerint történik.”

Fenti 2.8. pontban leírtak szerint Holcim szerződési akarata nem a követelés megszerzésére irányult. Holcim azért vette meg a követelést, hogy azt szerződésszegő és ezáltal jogsértő módon felmondja, majd a Magyar Cement Kft. óvadéki letétben levő hejőcsabai cementgyári részvényeit eltulajdonítsa. Szándéka tehát tisztességtelen, nyilvánvalóan a jó erkölcsbe ütköző volt, jogait visszaélészerűen és nem azok rendeltetése szerint gyakorolta. Bank eljárása szintén a jó erkölcsbe ütköző, mert Holcim szándékával tisztában volt, és ennek ellenére hozzásegítette tervének megvalósításához. Bank eljárása

„a bizalmi viszonyon alapuló köteles hűséget sérti, a jó erkölcsbe ütközik, ily módon kötelezettség vállalásából (az engedményezési szerződésből) bíróilag érvényesíthető kötelelem nem keletkezik.” (Szladits Károly: Magyar Magánjog 1941. III. köt. 52. old.)

Holcim és a Bank tisztességtelen szándékát és a jó erkölcsbe ütköző eljárását igazolja a vételár is. Követelésvásárlásnál a vevő pénzért pénzt (pénzszerzési lehetőséget) vesz. Vevő nyilván ügyel arra, hogy többet semmiképpen sem fizessen, mint amennyit később be tud hajtani. Ebből adódóan a névérték feletti vásárlás nyilvánvalóan hátsó szándékot bizonyít. Adott esetben pedig, miután az inflációval gyakorlatilag megegyező jegybanki alapkamat az engedményezés időpontjában 23 % volt, míg a kölcsön kamata 7 %, a 12 éves futamidőt is figyelembe véve a követelés jelenértéke 600 millió forintnál biztosan nem volt több, vagyis a készpénzben fizetett 1.843.884.000 Ft. azaz egymilliárdnyolcszáz-negyvenhárommillió-nyolcszáznyolcvan-négyezer forint vételár egyharmadát sem érthette el.

3.2. A részvények őrzési jogának átruházása

Szerződő felek (Holcim és hitelt nyújtó Bank) átadás-átvételi bizonylatai szerint Magyar Cement Kft. óvadékba adott HCM részvényeit és kötvényeit 1996. október 10-én „Holcim gondos megőrzésre” átvette a Banktól:

„A Bank átadja a birtokában levő, a 3. sz. mellékletben felsorolt HCM névre szóló részvényeket Engedményesnek (Holcimnak). ... Az Engedményes kötelezettséget vállal, hogy az óvadéki szerződésekből eredő minden kötelezettségének - beleértve az őrzési kötelezettséget is – az óvadéki szerződés feltételeinek megfelelően eleget tesz. Amennyiben az Óvadéki szerződések 3. pontjában megjelölt okból (lásd fenti II. 1.2. pontot) a Banknak bármilyen kára származna, úgy Engedményes (Holcim) köteles azt a Banknak megfizetni.”

Magyar Cement Kft. álláspontja szerint a Bankkal kötött Óvadéki Szerződése, mint kötelmi jogviszony, a Magyar Cement Kft. hozzájárulása nélkül nem engedményezhető. Az Óvadéki Szerződés a kötelmi jogviszonyon belül bizalmi viszonyt is kifejez. A Társaság akárkinek nem adta volna át megőrzésre a részvényeit, csak annak, akiben megbízik. Ez a gondolkodásmód megegyezik a jogtudós Szladits álláspontjával, miszerint az őrzési jog ilyen módon való átadhatósága a kauciószédelgés (vagyis az óvadéki letéttel való visszaélés) lehetőségét nyitná meg, de ez áll összhangban a közgondolkodást kifejező kecskére káposztát bízni népi bölcsességgel is.

3.3. A hitelszerződések felmondása

1996. október 10-én, vagyis azon nyomban, hogy a Magyar Cement Kft. HCM részvényeit Holcim birtokba vette, az E-hitel szerződéseket 15 napos határidővel, azonnali hatállyal felmondta.

Az azonnali hatályú felmondás Holcim által közölt mondvacsinált okai között a kölcsöntartozás nemfizetése, mint az Óvadéki szerződésekben meghatározott egyedüli kikötött azonnali felmondási ok azonban nem szerepelt. Nem is szerepelhetett, mert okiratokkal bizonyítottan Magyar Cement Kft. az eltelt több mint két évben fizetési kötelezettségeinek mindig pontosan eleget tett.

A 15 napos felmondási határidő szintén nem vitathatóan szerződésellenes, mert a kölcsönszerződések szerinti kikötött legrövidebb felmondási idő hat hónap (lásd fenti II. 1.2. pontot).

Ezeket a szerződésszegéseket és jogsértéseket Holcim szándékosan azért követte el, mert ezek nélkül nem tudott volna hozzányúlni a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező óvadéki letétbe elhelyezett HCM részvényekhez.

Prieszol József a Holcim magyarországi vezérigazgatója erről a Fővárosi Bíróságon a 25.G.75.930/1999/73. számú perben 2002. április 17-én tett tanúvallomásában a következőket mondotta:

- „Azért történt meg 15 napos határidővel a kölcsönszerződés felmondása, mert a CeBeKa Kft. tulajdonosai (Holcim) arra gondoltak, hogy ez megfelelő figyelmeztetés lesz felpereseknek (Magyar Cement Kft.) ...”
- „arról tudomásunk volt, hogy a ... kölcsönszerződés 6 hónapos felmondási időt ír elő. CeBeKa tulajdonosai sokkal fontosabbnak tartották, hogy a Hejőcsabai Rt. működőképessége fennmaradjon, s ezért döntöttek a 15 napos határidőről.”
- „A tulajdonosoktól határozott utasítást kaptam, hogy a 15 napos határidőn belül...”
- „...tanú ... ennek az ügyletnek a létrehozására csak a tulajdonosok kifejezett utasítására vállalkozott.”
- „A követelést azzal a céllal vették meg, hogy a CeBeKa tulajdonosai (Holcim), hogy a felpereseket (Magyar Cement Kft.) jobb belátásra bírják, tárgyalásra készítsék, - egészen pontosan – kényszerítsék.”
- „Tanú (Prieszol József) megjegyzi, hogy részéről történt meg a 15 nap lejárta után az értékesítés (Magyar Cement Kft. tulajdonában levő HCM részvények), pontosabban annak lebonyolítása. Nagy valószínűséggel a tulajdonosok (Holcim) ezt már korábban előkészítették.”
- „Tanú megjegyzi, hogy közvetlen főnöke volt Heé úr is.”

3.4. A részvények piaci értékesítése

1996. október 22-én a Jersey szigeteken, St. Helier, Kensington Chambers-ben, Pf.: 60 címen bejegyzik a Nemtec Holdings Ltd. off-shore céget.

1996. október 22-én ugyancsak a Jersey szigeteken, St. Helier, Kensington Chambers-ben, Pf.: 60 címen bejegyzik a Cem Holdings Ltd. off-shore céget.

1996. október 24-én Panamán, Panama városban, az 53. utcában, a Tower Swiss Bank épületében, No. 100.1273737 számon bejegyzik az Ellice Investment Inc. off-shore céget.

1996. október 25-én Magyar Cement Kft. levélben és faxon értesítette Holcimit a kölcsönszerződések engedményezésének és felmondásának elutasításáról, a felmondások alaptalanságáról és érvénytelenségéről és egyúttal felszólította Holcimit, hogy

„Amennyiben a tulajdonukat képező HCM Rt. részvények időközben az önök birtokába kerültek volna, úgy felszólítjuk Önöket, hogy bírósági intézkedésig azokkal semmilyen formában ne rendelkezzenek és azokat harmadik személy részére ne adják ki.”

1996. október 26-án (szombati munkaszüneti napon) a részvények piaci értékesítése:

- de. 9 órakor Budapesten Holcim, mint eladó és Bank Ausztria Giro Credit mint bizományos Bizományosi szerződést írnak alá a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvények értékesítéséről
- de. 10 órakor Budapesten Bank Ausztria Giro Credit, mint bizományos a szerződést visszaigazolja
- déli 12 órakor Bécsben a Jersey szigeteki Cem Holdings és Nemtec Holdings képviselői, mint vevők és Bank Ausztria Giro Credit, mint bizományos (ugyanazzal a képviselőjével, aki két órával azelőtt még Budapesten kötött szerződést) bizományosi szerződéseket írnak alá a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvények értékesítéséről
- du. 3 órakor Bécsben Bank Ausztria Giro Credit, mint bizományos a szerződéseket visszaigazolja, miszerint a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM részvényeket az off-shore cégek képviselőinek Bécsben átadta, fizetni ráérnek később, 1996. október 28-án.

1996. október 28-án Holcim eladja még a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező maradék HCM részvényeket közvetlenül egy másik leányvállalatának szintén névértéken.

Még ugyanezen a napon, 1996. október 28-án - a Holcim által a bíróságokhoz becsatolt iratok szerint - az off-shore cégek képviselői visszajöttek Magyarországra és magukkal hozták a megvásárolt (de még ki nem fizetett) volt Magyar Cement Kft. tulajdonú HCM részvényeket, és Siófokon közjegyző jelenlétében valamennyien igazolták tulajdonosi mivoltukat a HCM Rt. egy igazgatósági tagja előtt, aki nyomban bevezette őket a HCM Rt. részvénykönyvébe. Az Igazgatóság mint testület létezésének hiánya ebben az esetben már nem volt akadály (lásd fenti II. 2.2.4. pontot).

A részvény értékesítés teljes folyamatát Holcim irányította:

- az off-shore cégek Schmidheiny úrék tulajdonában voltak, azokat erre a célra, két illetve négy nappal a részvények megvásárlására kötött szerződések aláírása előtt jegyezték be. Ezt bizonyítja a Verseny Hivatalnak a Fővárosi Ítéltábla 2004. május 19-én kelt 2.Kf.27.277/2003/9. számú jogerős ítéletével megerősített határozata és a Legfelsőbb Bíróság ezt helybenhagyó, 2005. április 13-án kelt Kfv.II.39.2003/2004/24. számú ítélete. Az értékesítés valójában Holcimon belül, vagyis azonos felek között ment végbe. Ennek következtében a részvényértékesítési szerződések színlelt, jó erkölcsbe ütköző, a joggal való visszaélést megvalósító olyan megállapodások, amelyeknek a célja a részvények eltüntetése, valamint követelés generálása a Magyar Cement Kft-vel szemben, amire alapozva még a tulajdonában maradt eszközvagyonot is meg lehet szerezni
- az értékesítés egész folyamata Holcim közreműködésével, egy szombati munkaszüneti napon zajlott le órák alatt Budapesten és Bécsben.
- a piaci értékesítés látszatát biztosítani hivatott közreműködők szerepe formális, ennek megfelelően felelőségüket Holcim szerződésbe foglalva átvállalta. Ennek igazolására néhány idézet a szerződésekből:

„A Bizományost (Bank Austria Giro Credit) nem terheli semmiféle kötelezettség a kiválasztott befektetővel (off-shore cégekkel) szemben, akár a részvények per-, teher-, hiány- és igénymentessége, illetve egyéb szavatossági vagy garanciális felelőssége tekintetében és e körben a Bizományos felelősségre nem vonható.”

„Bizományos (Bank Austria Giro Credit) nem vállal felelőséget azért, hogy az értékpapírok (részvények) a Megbízó (Holcim) által megjelölt feltételek mellett eladhatók.”

„Megbízó (Holcim) vállalja, hogy a Bank Austria Giro Credit és/vagy leányvállalatát, igazgatóit, tisztségviselőit, alkalmazottait, ügynökeit kártalanítja minden, a jelen Megállapodással kapcsolatban felmerült kárát, költségét, kiadását megtérítve az ilyen kártalanított személynek.”

- a nagy részvénytörzsi tranzakció minden szerződését, az elsőtől (Engedményezési Megállapodás az Erste Bank és Holcim között Budapesten) az utolsóig (Bank Ausztria Giro Credit és Cem Holdings illetve Nemtec Holdings Jersey szigeteki off-shore cégek között Bécsben) az oldalak láblécén látható automatikus számítógépes memóriajelölés tanúsága szerint a Günther Horváth (Bécs) és Oppenheim Klára (Budapest) irányítása alatt álló Heller, Löber, Bahn (későbbi nevén Rein és társai, Freshfields, Bruckhaus, Deringer) ügyvédi irodában ugyanazon a számítógépen szerkesztették, függetlenül attól, hogy a szerződő felek az egyes szerződésekben teljesen különböző jogi személyek voltak és hogy a szerződéseket Magyarországon vagy Ausztriában kötötték.

3.5. Igazságszolgáltatás

3.5.1. Engedményezés és felmondás jogszerűsége

„Részvény per I.”

Magyar Cement Kft. 1996. október 16-án 4.G.76.145/1966. számon keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz a Bankkal kötött kölcsönszerződés engedményezésének jó erkölcsbe ütközése és színleltése alapján a szerződés semmissége, a felmondás és ezen belül az azonnali felmondás érvénytelensége és ezek következtében a részvényforgatmányozás láncolata megszakadásának megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása érdekében.

3.5.2. Részvények pánikszerű eltüntetése

Magyar Cement Kft. 1996 október 16-án a Fővárosi Bírósághoz benyújtott keresete részeként sürgősségi, ideiglenes intézkedést kért a HCM Rt. részvényei bírósági letétbe helyezésének elrendelése és ezzel eltüntetésének megakadályozása céljából. A sürgősségi intézkedésnek 1996. október 24. előtt - vagyis a hitelszerződések szerződésellenes és jogellenes felmondási idejének lejártá előtt - lett volna értelme. Pálvolgyi Ágnes bírónő azonban csak 1996. november 15-ére tűzött ki tárgyalást, és a részvények október 25 – 28 közötti eltüntetését követően rendelte el 4.G.76.145/96/6/1. számú jogerős végzésével a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező 88.532 db részvényből addigra megmaradt 1 db részvény azonnali bírósági letétbe helyezését. Azért csak egy darab részvényt, mert Holcim a tárgyaláson bejelentette, hogy a többi részvényt sajnos nem tudja bírósági letétbe helyezni, azok ugyanis már nincsenek a birtokában, miután egy kivétellel értékesítette azokat.

3.5.3. HCM Rt. cégjogi értelemben működésképtelenné válása

HCM Rt. 1994. december 19-től egészen 1996. október 30-áig Holcim I. 2.2.4. pontban ismertetett részvénykönyvi manipulációja miatt nem tudott érvényes közgyűlési határozatot hozni. 1996. október 9-ét követően pedig azért nem, mert a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a Magyar Cement Kft. keresete alapján 1998. december 10-én a Gfv.40.330/1998/2. számú jogerős végzésével a Fővárosi Bíróságon folyó 4.G.76.145/1996. számú ún. részvény per jogerős befejezéséig a közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítására vonatkozó eljárásokat jogerősen felfüggesztette. Ez az ítélet Holcim egész tranzakcióját zsákutcába vitte volna, ha erre nem találnak jó előre megoldást. A kölcsönszerződések engedményezésével és felmondásával kapcsolatos kérdések tisztázását, vagyis az ún. részvény per lezárását ugyanis a sikkasztás elévüléséig, azaz nyolc évig el kellett húzniuk, mert a részvénytulajdonítás jogszerűtlenségének megállapítása büntetőeljárást vonhatott volna maga után a sikkasztók ellen. Ha viszont nyolc évig

nem lehetett volna érvényes közgyűlési határozatot hozni a HCM Rt-ben, akkor hiába a hosszú eltelt idő, nem lehetett volna az eredeti állapot helyreállíthatóságát ellehetetleníteni (lásd pl. HCM Rt. összevonását a Lábatlani Cementgyárral) és végül vissza kellett volna adni a részvényeket Magyar Cement Kft-nek. Ezért megoldást kellett találni arra, hogy ez a két eljárás egymástól elváljon.

3.5.4. Ügyvédek főszerepben „Részvény per II.”

Holcim képviselői kapcsolatba léptek a Magyar Cement Kft. képviselőjét 1997 és 2002 között ellátó Nagy Péter ügyvéddel, aki ezt követően eddig tisztázatlan okokból arra a következtetésre jutott, hogy az szolgálja leginkább megbízója érdekét, ha visszavonja a kölcsönszerződések engedményezésének jó erkölcsbe ütközésére és színleltetésére valamint azok felmondásának szerződésellenességére és törvénysértő jellegére alapuló kereseteket és az ügy büntetőjogi aspektusának vizsgálatától ügyfelét igyekszik távol tartani*. Nagy Péter ügyvéd a Magyar Cement Kft. képviselőjének hozzájárulása nélkül, sőt kifejezett tiltakozása ellenére 1997. október 31-én a korábbiak helyett új keresetet nyújtott be a bíróságra, amelyben már csak a Bank és Holcim között létrejött, a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező cementgyári részvények őrzésére vonatkozó szerződéses kötelezettségek engedményezését és a részvényeknek Holcim számára való kiadását támadta (lásd fenti II. 3.2. pontot). Álláspontja szerint Magyar Cement Kft-nek a Bankkal megkötött Óvadéki Szerződése, mint kötelmi jogviszony, a Magyar Cement Kft. hozzájárulása nélkül nem engedményezhető. Magyar Cement Kft. képviselője egyetértett az új kereset benyújtásával, de semmiképpen nem a korábbiak helyett, hanem azok mellett, szükség esetén külön bírósági eljárásban. A keresetnek az engedményezésre, pontosabban annak egy egyébként valóban törvénysértőnek tűnő egyik elemére való leszűkítése különösen nagy kockázatot jelentett, miután köztudott volt, hogy a magyar igazságszolgáltatás és államigazgatás félrevezetett vagy érdekeltté tett prominensei még a nagy részvénytörzsi akció megkezdése előtt elkötelezték magukat annak jogszerűsége mellett.

A ún. részvény pernek a Nagy Péter által ilyen módon megváltoztatott keresetéről, az óvadéki letét őrzési jogának engedményezhetőségéről a Legfelsőbb Bíróság 2000. február 2-án a Gfv.X.32.698/1999/12. számú felülvizsgálati ítéletével megerősített, 1999. április 27-én meghozott Gf.I.30.033/1999/13. számú jogerős ítélete kimondja: a Magyar Cement Kft. tulajdonát képező HCM Rt. részvények óvadéki letéti őrzésének Holcimra történt átruházása jogszerű volt.

„Az engedményezéssel nemcsak jogosult, de köteles is volt átadni II. rendű alperesnek (Holcimnak) az óvadékul nála elhelyezett értékpapírokat (részvényeket).”

Ennek következtében 1996. október 9. után a részvény forgatmányozások láncolata nem szakadt meg.

3.5.5. HCM Rt. cégjogi értelemben ismét működőképes

A jogerős ítélet kézhezvételét követően, az előkérdéssel kapcsolatos döntés birtokában a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 3.5.3. pont szerinti eljárást lefolytatta és 1999. július 8-án

* Holcim praktikái között rutinszerűen alkalmazta a Magyar Cement Kft. ügyvédjeinek befolyásolását. Ennek lehetséges mértéke természetesen ügyvédenként más és más lehetett. Az egyezségi tárgyalásokon részt vevő jogtanácsosnak pl. az éppen megjelenés előtt álló visszaemlékezéseiből Holcim annyi példányt vásárolt, hogy az cégjeinél akár világszerte kötelező olvasmány lehet. Magyar Cement Kft. svájci ügyvédjét pedig úgy próbálták a képviselő feladására rábírní, hogy az ügyvédi irodájában egy másik ügyvéddel – Alex Korachhal - olyan kedvező feltétű szerződét kötöttek, hogy az az összeférhetlenség tudatában sem volt hajlandó arról lemondani. Helyette Magyar Cement Kft. ügyvédjétől Klaus Fegertől várta volna el, hogy a részére is jól jövedelmező megbízások reményében visszaadja megbízását. Klaus Feger ügyvéd úr azonban inkább kilépett az ügyvédi irodából, és nem hagyta cserben megbízóját.

Gf.40.154/1999/4. számú jogerős ítéletével Magyar Cement Kft-nek a HCM Rt. társasági határozatai hatályon kívül helyezésére benyújtott keresetét jogerősen elutasította.

3.5.6. A „részvény per” újra indítása

Magyar Cement Kft. 1999. szeptember 20-án 25.G.75.930/1999/88. számon újból keresetet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz a fenti 1996-os „részvény per I.” eredeti tartalmával, az engedményezés jó erkölcsbe ütközése és színleltége alapján a szerződés semmissége, a felmondás és ezen belül az azonnali felmondás érvénytelensége és ezek következtében a részvényforgatmányozás láncolata megszakadásának megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása érdekében.

Az eredeti kereset visszavonása majd újbóli benyújtása, valamint az, hogy Nagy Péter ügyvéd úr nem élt az ügymenet gyorsítása érdekében a törvény által biztosított jogokkal, legalább három év veszteséget eredményezett. Lehetővé tette Holcim számára a HCM Rt-ben az eredeti állapot helyreállíthatóságának ellehetlenítését és késleltette a nagy részvénytulajdonosi tranzakció során Holcim által elkövetett törvénysértések jogerős megállapítását. Ezzel döntően hozzájárult a csalás és sikkasztás büntetőjogi elévüléséhez.

3.5.7. „Kálmán J. és a Magyar Cement Kft. szerződésszegése”

Holcim számára továbbra is fontos volt a „szerződésszegő stróman Kálmán” teóriájának életben tartása, mert az igazságszolgáltatás és államigazgatás jóindulatát éppen ezen a morális alapon tudták elnyerni. Holcim, hogy ismét időt nyerjen és hogy hazugságait következmények nélkül hangoztathassa, 1997. augusztus 11-én kockázatos vállalkozásba kezdett. A legkitűnőbb és legdrágább bécsi és budapesti ügyvédek segítségével keresetet nyújtott be a Nemzetközi Választott Bírósághoz (ICC International Court of Arbitration) Bécsben annak megállapítására, hogy a Magyar Cement Kft., valamint dr. Kálmán János és tulajdonostársai, mint magánszemélyek szerződésszegést követtek el azzal, hogy nem hajtották végre a „Kálmán János által aláírt” 1994. augusztus 23-ai szerződéseket. Holcim több száz millió forintos kártérítést is követelt egyetemlegesen a Magyar Cement Kft-től, Kálmán Jánostól és a többi 22 magyar magánszemély tulajdonosától. A keresettel támadott személyek teljes egzisztenciális kiszolgáltatottságával, minden ingatlan és ingó vagyonuk elárverezésével fenyegetett magyar tulajdonosok között Holcim ezzel is ellentétet akart szítani és így akarta rákényszeríteni magyar üzlettársait a részvénytöbbség átadására.

Holcim ügyvédjeinek felkészültsége, mértéktelen hazudozása és gátlástalansága is kevésnek bizonyult a bíróság előtt. Az ICC Bécsi Bírósága Holcim keresetét 2002. október 18-án a No.9638/OLG/ESR/MS számú ítéletével jogerősen elutasította.

2002. november 27-én Holcim kérte az ítélet „kiegészítését”, valójában megváltoztatását, de a bíróság a kérelmet 2003. március 31-én elutasította.

2003. január 29-én Holcim a Bécsi Területi Bíróságon támadta meg keresetével a Nemzetközi Választott Bíróság (ICC) jogerős ítéletét, de a bíróság Holcim keresetét 2003. január 31-én, a No. 28 Cg 10/03 a. számú ítéletével elutasította.

2003. február 24-én Holcim keresetet nyújtott be az Osztrák Köztársaság Legfelsőbb Bíróságához a jogerős ítélet megváltoztatását kérve, azonban a bíróság Holcim keresetét 2003. augusztus 22-én, a No. 28 Cg. 10/03 a-2. számú ítéletében ismét elutasította.

Holcim a jogerős bírósági ítéletet még ezek után sem tekintette magára nézve kötelezőnek, és a Magyar Cement Kft. és a Holcim által beperelt 22 magyar magánszemély („Kálmán és társai”, a Magyar Cement Kft. tulajdonosai) Németországban volt kénytelen bírósági végrehajtási eljárást kezdeményezni Holcim ellen a százmilliós perköltség megfizetésére. Holcim végül 2004 év végén a Magyar Cement Kft. perrel kapcsolatos költségeit kifizette.

Ezzel a jogerős ítélettel szerződésszegő Holcimnak az ún. 1994. augusztus 23-ai stróman-szerződések hatályosságára és a „Kálmán-konzorcium” szerződésszegésére vonatkozó állításairól immár sokadszor (lásd I. 14. és 16. pontokat is), de most már a **res iudicata** erejével bebizonyosodott, hogy azok nem felelnek meg a valóságnak.

3.5.8. „Megegyezési tárgyalások”

Holcim tisztában volt azzal, hogy ezután a hazugságvár bármikor összeomolhat. Az igazságszolgáltatás és államigazgatás félrevezetett (és nem megvesztegetett) prominensei - ha erről tudomást szereznek -, számonkérhetik a történeteket, vagy ha idáig nem is mennek el, a jövőben óvatosabban kezelik kijáróembereik kéréseit. Mindezeket túl a sikkasztók nyaka körül is szorulhat a hurok. Ezért Holcim tárgyalásokat kezdeményezett a Magyar Cement Kft. képviselőjével előbb nem hivatalosan, azután 2004. február 17-től hivatalosan. Thomas Schmidheiny úr írásos meghatalmazásával. Holcimet Gilly G. János Magyarország svájci tiszteletbeli konzulja képviselte a tárgyalásokon. Gilly úr már ezt megelőzően, több mint tíz éven át kisebb nagyobb megszakításokkal kapcsolatot tartott Magyar Cement Kft. képviselőjével, akivel később magánemberként, Holcimtól való függőségének kereteit (pl. jelentéstételi kötelezettségét) soha át nem lépő bizalmi viszony, családi barátság alakult ki. Gilly úr következetesen azon volt, hogy Holcim és Magyar Cement Kft. között egyfajta megállapodás jöjjön létre. Javaslatára azzal, hogy mi történt, vagy hogy kinek van igaza, nem szabad foglalkozni, az senkit nem érdekel. „Azt kell megmondani, hogy how much?” és az egész ügyet el kell felejteni. Az összeg meghatározásánál hasznosnak találta a magyar tárgyaló felet történelmi, mondabeli példákra - pl. Svatopluc példájára - emlékeztetni. Megközelítési módját Magyar Cement Kft. képviselője ugyan nem tartotta elfogadhatónak, stílusát azonban nagyra értékelte, megbízóinak és háttérjének ehhez képest kevésbé árnyalt - „Semmit a szarháziaknak!” – sommás megközelítési módjához képest.

Gilly urat hamarosan Pierre F. Haesler, majd formálisan Urs Böhlen követte Holcim megbízottjaként. Heé úrnak volt már tapasztalata arról, hogy a HCM Rt. milyen veszélyes lehet egy európai igazgatói állásra nézve. Ezért gondoskodott Böhlen úr felügyeletéről. A kirendelt Günter Horváth mellett Böhlen úrnak rövid idő múltán nem hogy tárgyalási, de megnyikkanási joga sem volt. A tárgyalásokon ugyancsak résztvevő Gilly úr pedig Magyar Cement Kft. képviselőjével és még inkább jogi tanácsadójával kialakított kapcsolata révén szolgáltatott Heé úrnak hasznos információkat.

Rekonstruálva a tárgyalásokon történeteket, Magyar Cement Kft. képviselői tévedtek amikor azt hitték, hogy Holcimon belül a többséget jellemző becsületesség és józan ész felülkerekedett és szembesülve a történetekkel, korrekt üzletemberek módjára keresik egy kölcsönösen elfogadható megállapodás lehetőségét. Holcim célja ezekkel a tárgyalásokkal valójában nem a kialakult helyzet okainak feltárása és annak tisztességes rendezése volt, hiszen azzal ők kezdettől fogva ugyanúgy tisztában voltak, mint magyar üzlettársaik, hanem a sikkasztás elévüléséig a gyors kiegyezés lehetőségének fenntartása, és egyúttal a tárgyalásos rendezés lehetőségének elhárításával Magyar Cement Kft. visszatartása a sikkasztók elleni büntető eljárás szorgalmazásától.

Holcim kitűnő érdekérvényesítő képességét és a magyar igazságszolgáltatásba vetett bizalmának megalapozottságát bizonyítja, hogy az ún. részvény per, vagyis a nagy részvénytulajdonosi tranzakció törvénysértéseit vizsgáló bírósági eljárást a sikkasztás elévüléséig sikerült elhúznia. (Jogerős ítélet 2004. október 22-én, sikkasztás elévülése 2004. október 26-án.)

Röviddel a sikkasztás elévülését követően Holcim egy nyilvánvalóan elfogadhatatlan ultimátum közlésével a Magyar Cement Kft.-vel folytatott tárgyalásokat megszakította.

3.5.9. A „részvény per” jogerős bírósági ítélete

A Magyar Cement Kft. kölcsönszerződéseinek engedményezésével és a szerződések Holcim általi felmondásával kapcsolatban a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati

bíróság 2005. április 19-i végzésével helybenhagyott, a Fővárosi Ítéletábrla 2004. október 22-én kelt 16.Gf.42.195/2003/15-II. számú jogerős bírósági ítéletének rendelkező része a következőképpen fogalmaz:

„Az elsőfokú bíróság ítéletét a kártérítés megfizetése iránti - másodlagos – kereseti kérelmet elutasító, valamint a perköltségre vonatkozó részében hatályon kívül helyezi, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.”

Az elsőfokú bíróság előbbiek szerint megváltoztatott ítélete

„megállapítja, hogy a II. rendű alperes jogelődjének a felperes által az I. rendű alperes jogelődjével kötött és az I. rendű alperes részéről a II. rendű alperesre engedményezett kölcsönszerződések felmondása érvénytelen. Ezt meghaladóan a bíróság felperes keresetét elutasítja.”

Részleteiben:

a./ a jogerős ítélet helybenhagyja az elsőfokú bíróság ítéletének azt a részét, amelyben megállapítja, hogy a II. rendű alperes, azaz Holcim, jogelődjének a felperes, azaz Magyar Cement Kft., által az I. rendű alperes, azaz Erste Bank, jogelődjével kötött és Erste Bank részéről a Holcimra engedményezett kölcsönszerződések felmondása érvénytelen. Indoklásában a továbbiakban kifejti, hogy

„A kölcsönszerződések felmondásának érvénytelensége kérdésében az elsőfokú bíróság helytálló álláspontra helyezkedett.” Tévedett azonban, amikor a felmondás megalapozatlanságát csak az azonnali felmondásra korlátozta, ugyanis nemcsak az azonnali, de a rendes felmondás sem volt megalapozott. „A rendelkezésre álló iratokból ugyanis az volt megállapítható, hogy az adósok (Holcim állításával szemben) nem sértették meg a kölcsönszerződések biztosítéknyújtásának teljesítése érdekében vállalt kötelezettségeiket.”, ...” a biztosítékok értékvesztésére nézve pedig a perben nem áll rendelkezésre adat.”

b./ a jogerős ítélet azután fentiekre alapozottan kimondja, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a kártérítés megfizetése iránti – másodlagos – kereseti kérelmet elutasító, valamint a perköltségre vonatkozó részében hatályon kívül helyezi, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja. Indoklásában kifejti, hogy

„Az érvénytelenség (a felmondás érvénytelensége) jogkövetkezménye a felek jogviszonyának rendezésével vonható le. Ez a feltételek fennállása esetén az eredeti állapot helyreállításával történhet meg, abban az esetben pedig, ha az eredeti állapot nem állítható helyre, ha a változások meg nem történtté tételére nincs mód, a felek közötti elszámolásnak van helye, és az elszámolás körében kártérítési igény is előterjeszhető.” „Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az eredeti állapot helyreállíthatatlanságának esetére előterjesztett – másodlagos – kártérítési keresetet bizonyítottság hiányában elutasította.” „A Ptk. 339.§-ának (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.”

Az ítélet szerint Holcim jogellenes részvénytársasági akciója után az eredeti állapotot helyre kellene állítani, de már nem lehet, mert az azóta eltelt közel 9 év alatt visszafordíthatatlan változások következtek be a HCM Rt-ben az eredeti állapotokhoz képest. Ezért Holcimnak a Magyar Cement Kft. másodlagos keresete alapján teljeskörűen meg kell térítenie a Magyar Cement Kft.-nek okozott károkat, a kamatokra és a perköltségekre is kiterjedően. Ennek mértékét köteles az elsőfokú bíróság megállapítani az új eljárásban. A jogalap kérdése eldőlt, a kártérítés mértéke tisztázandó.

c./ a jogerős ítélet végül kimondja, hogy egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, vagyis ezt meghaladóan a bíróság Magyar Cement Kft. keresetét elutasítja.

A jogerős ítélet indoklása összefoglalja azokat a kereseteket (okokat), amelyek alapján Magyar Cement Kft. a felmondás törvénysértő jellegén túl, még kérte a semmisség megállapítását:

„Felperes (Magyar Cement Kft.) színelésre, a jó erkölcsbe és a joggal való visszaélés tilalmába ütközésre, valamint a hatósági jóváhagyás hiányára hivatkozással kérte a perbeli engedményezési szerződések semmisségének megállapítását, amelyekre felperes nem hivatkozhat.” „Az engedményezési szerződés hibája az engedményező (Erste Bank) és az engedményes (Holcim) közti viszonyt érinti, így arra az adós (Magyar Cement Kft.) nem hivatkozhat.”

A bíróság nem azt mondta ki, hogy Holcim eljárása törvényes volt, hanem azt állapította meg, hogy a Magyar Cement Kft-t nem illeti meg perlési jog az Erste Bank és a Holcim közötti szerződés érvénytelensége megállapításának kérdésében, vagyis a kereseti kérelmeket érdemben nem is vizsgálta. Ezen kereseti kérelmek alapján perlési joggal rendelkező személy bármikor később is kezdeményezhet bírósági eljárást, mert a semmisségre vonatkozó kereseti jog nem évül el.

A Magyar Cement Kft. által benyújtott felülvizsgálati kérelemnek az előzetes megvizsgálása alapján a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati bíróság által hozott, fent hivatkozott elutasító végzése semmiben nem változtatja, nem változtathatja meg a fent részletesebben ismertetett jogerős bírósági ítéletet. A végzés indoklása nem helyettesítheti és nem módosíthatja a jogerős bírósági ítéletben leírtakat. Holcim amikor ezt a felülvizsgálati végzést tünteti fel úgy, mintha ez volna a jogerős ítélet és az egyesbírónak az ebben leírt indoklása a jogerős ítélet indoklása, szándékos félrevezetés. A végzés indoklása Holcim szerezcsenmosdatásának igényét szolgálja, mint azt az ezzel kapcsolatos Holcim közlemények igazolják.

3.5.10. Sikkasztás, csalás és fedezetelvonás

Magyar Cement Kft. a Rendőrséghez, a Fővárosi, majd a Legfőbb Ügyészséghez, később a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz fordult vádindítvánnyal a hejőcsabai cementgyári részvényeinek elsikkasztása, csalás és fedezetelvonás miatt a tettesek büntetőjogi felelősségre vonása érdekében, mivel

- a./az „Óvadéki szerződés”-ek alapján (lásd a fenti II. 1.2. pontban leírt idézeteket) az óvadékba helyezett HCM Rt. részvények kizárólag a kölcsönkötelezettség, mint alapjogügylet szerződés szerinti teljesítésének fedezetéül szolgálnak. Miután Magyar Cement Kft. és valamennyi jogelődje az alapjogügyletből, vagyis a fizetési kötelezettségből adódó kötelezettségének mindig pontosan eleget tett, és ezt sem a hitelt nyújtó Bank, sem a hitelkövetelést megvásárló Holcim nem vitatta, ezért az azonnali felmondás szerződés- és jogellenes, a Magyar Cement Kft HCM Rt. részvényeinek erre alapozottan az óvadéki letétből való kivétele és annak értékesítése szintén szerződésellenes és jogellenes volt, a részvényeket Holcim jogalap nélkül sajátjaként kezelte, azaz elsikkasztotta
- b./Holcim a Magyar Cement Kft. HCM Rt. részvényeit jóval a reális piaci ár alatt, névértéken „adta el” azért, hogy mesterségesen továbbra is fenntarthasson egy követelést Magyar Cement Kft-vel szemben a tulajdonában levő, de a HCM Rt. által használt eszközvagyon későbbi megszerzése céljából. Ezt bizonyítja Holcimnak az ÁVÜ felé 1996. március 11-én – a sikkasztás előtt mindössze néhány hónappal - tett vételi ajánlata, amelyben Holcim a HCM Rt. részvények megvásárlására (vagy inkább megkaparintására) 337,6 %-os árfolyamon tett ajánlatot. Így még ha az óvadéki HCM Rt. részvények eladása jogszerű is lett volna, mint ahogy nem volt az, Holcim az áron aluli értékesítés miatt akkor is elkövette a Btk. 317.§. (1)

bekezdése és a (6) bekezdés a./ (illetve jel. hatályos (7) bek. a./ és b./) pontja szerinti különösen jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntetett

- c./** az „Óvadéki szerződés”-ek szerint az óvadék, illetve annak fel nem használt része visszajár, ha az alapjogügyletből eredő banki követelés maradéktalanul kielégítést nyert (lásd fenti II. 1.2. pontot). Ezért még ha Holcim jogosan mondta volna is fel a kölcsönszerződéseket, mint ahogy nem, és a kölcsönszerződésben előírt hat hónapon belül Magyar Cement Kft. nem fizette volna ki a lejárt tartozást, mint ahogy Holcim eljárása miatt ennek a lehetősége meghiúsult, és még a részvények piaci értéke is megegyezett volna a névértékkel, ami szintén nem igaz, vagyis ha minden eddigi feltétel szerint Holcim jogosan járt volna el, a Magyar Cement Kft. egyik jogelődjének a tulajdonában volt 634.190.000 Ft. névértékű részvényből akkor is vissza kellett volna adni 378.090.000 Ft. névértékű HCM Rt. részvényt. Ezzel szemben a Magyar Cement Kft. részvényeit gondosan őrző Holcim ezeket is sajátjaként kezelve eladta "jóhiszemű" off-shore cég vevőknek, vagyis ezeket még a fenti feltételek teljesülése esetén is elsikkasztotta
- d./** az „Óvadéki szerződés”-ek szerint az óvadék kizárólag a Bankkal szembeni alapjogügylet (kölcsön visszafizetés) szerződés szerinti teljesítésének fedezetül szolgál (lásd fenti II. 1.2. pontot). Ebből következik, hogy az óvadék jogszerűen nem használható fel közvetlenül semmilyen más szerződéses kötelezettség (pl. kezességvállalás) teljesítésének fedezetül még akkor sem, ha ilyen kötelezettség keletkezett volna, mint ahogy nem keletkezett. Miután Holcim ilyen okból a Magyar Cement Kft. HCM Rt. részvényeit sajátjaként kezelve mégis eladta azokat off-shore cégeinek, ez az eljárása is kimeríti a sikkasztás törvényi tényállását
- e./** a Magyar Cement Kft. és minden jogelődje külön-külön is nemcsak a fizetési kötelezettségeiknek, de minden más szerződésben vállalt kötelezettségüknek is eleget tettek. Ezáltal nemhogy az óvadéki letétből való kielégítésnek, de még a vállalt garanciális kötelezettségek igénybevitelének a lehetősége sem nyílt meg Holcim számára. Ebből következően a Magyar Cement Kft. egymással szemben vállalt kezességvállalásának a kérdése jogszerűen fel sem merülhet, mert nincs miért kezessként helyállni. Holcimnak a jogszerűen nem létező követeléséhez tapadó kezességvállalásra alapozott óvadéki részvény értékesítése ugyancsak nyilvánvaló sikkasztás
- f./** Holcim a részvények névértéken való továbbadásával elvonta a kölcsön mögött álló fedezetet. A fedezetelvonással további köztörvényes bűncselekményt követett el. Tekintettel arra, hogy Holcim kezdettől fogva tudta, hogy törvénytörő módon jár el, a sikkasztást és fedezetelvonást különösen jelentős értékre, bünszövetségben, szándékosan elkövetett halmazati bűncselekménynek kell minősíteni.

A fentiekben megfogalmazott különösen nagy értékre, bünszövetségben elkövetett sikkasztás büntetettének büntetési tétele - a csalás és fedezet elvonás, mint halmazati cselekmények figyelembevétele nélkül - Magyarországon 5-8 év. Schmidheiny úrék a börtönbüntetések elkerülése és a HCM-ben az eredeti állapot helyreállíthatóságának ellehetetlenítése végett mindent elkövettek a nagy részvénytulajdonosi tranzakció, ezen belül külön is a kölcsönszerződések felmondásának jogszerűségét vizsgáló bírósági eljárások elhúzására egészen a bűncselekmény elévüléséig. (Biztos, ami biztos, az elévülési idő letelte előtt Hansueli Heé nem tette be a lábát Magyarországra.) Hogy ez megvalósulhatott, abban – fentiekből rekonstruálhatóan - szerepe volt a magyar igazságszolgáltatás minden ágának. Holcim alapos munkát végzett. Solt Pál, a Legfelsőbb Bíróság és egyben az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Elnöke, az ügy „*soron-kívüli intézését szükségtelennak tartotta*”, az ennek elrendelésére feljogosító törvényben „*biztosított jogkörével nem kívánt élni*”.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság nevében dr. Vukovich Orsolya bírónő a vádemelési indítványt a 2004. szeptember 30-án kelt 3.B.2124/2004/9. számú jogerős végzésével elutasította. A végzés teljes, szószerinti indoklása a következő:

„A Magyar Környezetvédelmi Kft. és Konzorciális társai sértettek képviselője pótmagánvádlóként fellépve vádindítványt nyújtott be Prieszol József, Hansueli Hee és dr. Thomas Schmidheiny ellen a Btk.317. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (6). bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette miatt.

A vádindítvány egyértelmű, konkrét tényállást nem tartalmaz, annak büntetőjogilag értelmezhető része szerint a pótmagánvádló (Magyar Cement Kft.) azt kívánja vád tárgyává tenni, hogy Prieszol József Hansueli Hee és dr. Thomas Schmidheiny utasítására 256.100.000.- forintos követelés fejében 634.190.000.- forint névértékű óvadéki szerződéssel érintett részvényt értékesített. Tekintettel arra, hogy a szerződés értelmében csak a követelés erejéig értékesíthették volna az óvadéki szerződéssel érintett részvényeket, 378.090.000.- forint névértékű részvénnyel sajátjukként rendelkeztek.

Az iratokból ezzel szemben az állapítható meg, hogy az óvadéki szerződéssel érintett részvények nem csupán a 256.100.000.- forintos hitel, hanem a konzorcium tagjai által kötött további hitelszerződések folytán keletkezett követelések biztosítékai is voltak, így a vádindítvány ténybeli alapja nyilvánvalóan hiányzik.

A fentiekre tekintettel a bíróság a vádindítványt a Be. 231.§ (2) bekezdés d) pontja alapján elutasította.

A fellebbezés lehetőségét a Be. 233.§(1) bekezdése zárja ki.”

Az ítélet, illetve jogerős végzés indoklása nyilvánvalóan iratellenes. Ennek igazolására a fenti II. 1.2. pontban leírtakból csak annyit idézünk, hogy „2. Az Óvadékat adó (Magyar Cement Kft. és öt jogelődje összesen hat külön jogilag egymástól független szerződésben, hat önálló jogi személyként) az alapjogügylet (1. pontban leírt definíció szerint a fizetési kötelezettség) szerződés szerinti teljesítésének fedezetéül ... átadja a Banknak a... részvényeket...” Az óvadéki letétben elhelyezett HCM részvények tehát csak az adott hitelszerződésben foglalt (hat egymástól független) fizetési kötelezettség nem teljesítésére alapozott azonnali felmondáshoz kapcsolódó kielégítés esetén, a tartozás mértékéig lettek volna felhasználhatók: a jelen helyzet szerinti, hatályosan nem létező fizetési kötelezettséggel kapcsolatos, minden alapot nélkülöző felmondás alapján, a nem létező óvadéki letéti biztosítéki megállapodás teljesítésére azonban nem. Ami pedig az ítélet szerinti „követelésre vonatkozó biztosítéki megállapodás” alapján való kielégítést illeti, Holcim erre még akkor sem lett volna jogosult, ha ilyen jogos követelés létezett volna, mint ahogy nem létezett.

3.5.11. „Finíta la comedia á lá Schmidheiny-Soiron”

Személy szerint Schmidheiny és Soiron urak, valamint a vezetésük alatt álló Holcim morális állapotát önmagában is jól jellemzi az alábbi, 1997. december 20-án fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indított eljárás a Magyar Cement Kft. ellen, amely 1998. március 2-án 4.G.75.243/1998. ügyszámon perré alakult a Fővárosi Bíróságon. Ebben a perben Holcim arra alapozva kérte a Magyar Cement Kft. azonnali fizetési kötelezettségének megállapítását, hogy amikor Holcim a Magyar Cement Kft. HCM Rt. részvényeit névértéken értékesítette, a saját off-shore cégjeitől kapott vételár nem fedezte teljes mértékben a Magyar Cement Kft-nek a Bank felé fennálló kölcsöntartozását. Így Holcim álláspontja szerint a hitelkövetelésből Magyar Cement Kft-nek még tartozása áll fenn, aminek azonnali megfizetését követelte.

Holcim azt szerette volna elérni, hogy Magyar Cement Kft-t kötelezze a bíróság a Holcim által mesterségesen kreált hitelkövetelés azonnali, egyösszegű megfizetésére és amennyiben Magyar Cement Kft. ennek - reménye szerint - nem tudott volna eleget tenni, akkor felszámolási eljárással eltüntette volna Magyar Cement Kft-t és így nem lenne, aki számonkérné rajta az

eltulajdonított vagyonát. Ez lett volna az utolsó fejezete annak a „jogi eljárásnak”, melynek célja a Holcim magyar üzlettársainak, a HCM Rt. többségi részvénytulajdonosainak teljes kifosztása és megsemmisítése.

Magyar Cement Kft. a másodfokú bíróság ítéletozata előtt a fentiekben leírt történetről levélben tájékoztatta Thomas Schmidheiny és Rolf Soiron urakat a Holcim konzern volt és jelenlegi svájci elnökét és az Igazgatóság minden tagját annak megfontolását kérve, hogy Holcim állítsa meg ámokfutóit és térjen vissza a tisztességes üzlettársi kapcsolatok útjára. Holcim azonban úgy döntött, hogy folytatja a „jogi eljárást” és tovább megy az eddigi úton. Válaszlevelében Soiron úr továbbra is „bízva a magyar igazságszolgáltatásban” azonosult a fentiekben ismertetett eljárással.

Magyar Cement Kft. ebből azt a következtetést vonta le, hogy Holcimon belül nem csupán három hatalomtól megrészegült jellemtelen ember akciójáról van szó, hanem az egész társaság a velejéig romlott.

Holcim ördögi gépezetének fogaskerekei közé azonban ezúttal homokszem került. A Fővárosi Ítéltábla 2006. július 10-én hozott 16.Gpkf.43.748/2006/2. számú jogerősítő végzésével hatályossá vált 13.Gf.40.204/2005/14. számú 2005. november 9-ei végzésével ugyanis az utolsó pillanatban megelégette Holcim törvénysértéseit és az eljárás szüneteltetése mellett döntött. A Fővárosi Ítéltábla a per tárgyalását a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban levő 30.G.40.749/2003. ügyszámú számadás megállapítása iránti és a 18.G.41.641/2004. ügyszámú kártérítés iránti perek (ún. részvény per folytatása) jogerős befejezéséig felfüggesztette. Eszerint Holcim nem érvényesíthet soron kívül olyan követelést, amelyet esetleg saját törvénysértő magatartásával hozott létre, esetleg nem is létezik és amely egyébként töredéke annak, amit Magyar Cement Kft. vele szemben követel.

Holcim konzern anyavállalat nyilatkozata: bízunk a magyar igazságszolgáltatásban.

Magyar Cement Kft. nyilatkozata: az igazság előbb vagy utóbb kiderül.

Budapest, Zürich 2007. február.

4. A történeti leírásban foglaltakra alapozott személyiségi jog megsértése miatt lefolytatott bírósági eljárások

4.1. Dr. Oppenheim Klára keresete

A Fővárosi Bíróság megállapította, hogy a fenti leírás megsértette felperes jóhírnév és becsület védelméhez fűződő jogát, mert felperesre vonatkoztatható módon valótlanul állította, hogy

- titkosszolgálati kapcsolatokkal rendelkezne
- Európa leggátlástalanabb ügyvédjei közé tartozna
- megbízói számára adatokat, tényeket, információkat hamisítana meg
- bűncselekmény büntethetőségének megszüntetésére törekedett volna
- mértéktelen hazudozásban vett volna részt és gátlástalanul járt volna el.

4.2. Holcim konzern keresete

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Törvényszék elsőfokú és a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét hatályában fenntartotta, felperes keresetét elutasította és a bíróság kimondta, hogy a *Holcim konzern által megvalósított részvénytulajdonosi lopásnak nevezni.*

5. Tárgymutató

Bírósági eljárások

13.Gf.40.204/2005/14.....	35
13.P.23.617/1995./12.....	15
13.P.25.150/1995./16.....	16
16.Gf.42.195/2003/15-II.....	31
16.Gpkf.43.748/2006/2.....	35
18.G.41.641/2004.....	36
2.Gf.75.588/2002/22.....	19
2.Kf.27.277/2003/9.....	27
25.G.75.930/1999/73.....	26
25.G.75.930/1999/88.....	29
3.B.2124/2004/9.....	34
30.G.40.749/2003.....	35
4.G.75.243/1998.....	35
4.G.750.19/97/2.....	16
4.G.76.145/1966.....	28
7.Pf.21.316/2005/4.....	20
8.P.21.095/1995/50.....	14
8791/J.K.....	17
9638/OLG/ESR/MS.....	20, 30
G.75. 3.S 249/1998/15.....	17
Gf. I. 31.934/2002/8.....	17
Gf.21.109/1996/6.....	16
Gf.22.359/1995/4.....	15
Gf.40.154/1999/4.....	29
Gf.I.30.033/1999/13.....	29
Gf.VII.30.482./1996/5.....	15
Gfv. E. 31.538/2003/2.....	17
Gfv.40.330/1998/2.....	28
Gfv.X.32.698/1999/12.....	29
Kfv.II.39.2003/2004/24.....	27
No. 28 Cg 10/03 a.....	30
No. 28 Cg. 10/03 a-2.....	30
Pfv. IV.20.800/2004/6.....	19
U/EU970644.....	19
Vb. 95.092.....	10
VB/96101.....	12